TWEEDE JAAR, N°. 248. 1838. ZATURDAG, 1 SEPTEMBER.

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
eBoekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam*.................... ƒ 7.—
en *Buitensteden* franco.......... » 8.—

Advertentien.
ZEVEN REGELS of minder............ ƒ 1.75.
Elken regel meer.................. » 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling.... » 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

MIDDELBARE SCHOLEN EN HANDELSCHOLEN.

Van verschillende kanten verheffen zich tijd van tot tijd stemmen, die eene uitbreiding van het middelbaar onderwijs verlangen, en vermeenen, dat het onzer jeugd te veel ontbreekt aan gelegenheid tot voorbereidende studie, wanneer zij zich niet toewijdt, of aan eene geleerde opvoeding, of aan den militairen stand. Waar toch, zegt men, zal een zorgend vader zijnen zoon plaatsen, dien hij verlangt opgeleid te zien of tot den handelstand, of tot het fabrijkwezen, of voor de werktuigkunde, of voor den landbouw, wanneer hij zijnen zoon voor het eene of andere dier vakken met de noodige of nuttige wetenschappelijke kundigheden wenscht toegerust te zien? Gedeeltelijk zal, het is waar, de jongeling aan onze Hoogescholen bij de faculteit van wis- en natuurkundige wetenschappen, deels zelfs bij de regtsgeleerde faculteit, voldoening voor zijnen weetlust kunnen vinden; maar dan moet hij zich als akademieburger laten inschrijven, en de Latijnsche Scholen bezocht hebben; terwijl nog daarenboven een gedeelte van zijnen tijd aan de Hoogeschool niet doelmatig besteed kan worden, en hij de gelegenheid mist, andere hem noodige kundigheden op te doen.

Wij weten niet, of het Gouvernement het oog had op den aanstaanden koopman, fabrijkant of landbouwkundige, toen, in het meermaal bedoelde Verslag, gesproken werd van het verlangen van sommigen, om de Latijnsche Scholen als zoodanig uit te breiden, maar tevens « om dezelve nuttig te doen zijn voor de zoodanigen, die alleen eene beschaafde opvoeding begeeren. » Wij gelooven, reden te hebben het daarvoor te mogen houden, dat de bedoeling van het Gouvernement die wijde strekking niet had. De bedoeling moet hier veel eerder geacht worden te zijn algemeene voorbereiding tot opvolgende studie, of hetgeen zou kunnen genoemd worden *middelbare Scholen;* kunnende alsdan de opleiding tot den handelstand, enz., begrepen worden onder de benaming *Industrieschool* of *Handelschool* of *Akademie voor Handel en Nijverheid.*

Wat de middelbare Scholen aangaat, verbeelden wij ons, dat, overeenkomstig hetgeen de bedoeling van het Gouvernement schijnt te wezen, men hier en daar eene proeve zou kunnen nemen met het oprigten eener zoodanige School, en bij welslagen het langzamerhand oprigten van meer zulke Scholen aanbevelen. Doch bedriegen wij ons niet, dan bestaan reeds sedert eenigen tijd enkele scholen, waar het onderwijs in de levende talen met dat in de oude talen gepaard gaat, en waar tevens geschiedenis, aardrijks- en wiskunde geleeraard worden. Men onderzoeke dan den toestand dier scholen, en men zal, ongetwijfeld, bij een naauwkeurig onderzoek van de geheele inrigting van het onderwijs, tot de overtuiging komen, dat men gerustelijk het reeds bestaande getal middelbare Scholen met eenige kan vermeerderen.

Op eene wel-ingerigte Latijnsche school behoort immers aan de verdere beoefening der moedertaal de hand te worden gehouden. Ook de algemeene en vaderlandsche geschiedenis, de natuur- en staatkundige aardrijksbeschrijving, alsmede eenige gedeelten van de wiskunde, behooren er onderwezen te worden. Wanneer dan aan eene dusdanig welingerigte Latijnsche school alles, wat niet tot classieke litteratuur behoort, in de moedertaal wordt onderwezen, dan valt het gemakkelijk, zoodanige school die uitbreiding te geven, om haar den naam van middelbare school te doen verdienen. Men voege er het onderwijs in eenige levende talen bij, als b. v. Fransch, Hoogduitsch en Engelsch, en er blijft niets meer te wenschen. Wil men tevens de beschuldiging van oppervlakkigheid, welke hier en daar als de strekking onzer eeuw wordt uitgekreten, voor goed tegengaan of krachteloos maken, men bepale den leercursus op de middelbare scholen op zes jaren, en late er geenen knaap toe, zoolang hij den ouderdom van acht jaren niet bereikt heeft. In dier voege zal de onderwijzer der middelbare school, vooral wanneer ze in verband gebragt wordt met de door ons voorgestelde wijziging opzigtens de Latijnsche scholen, het genoegen hebben, iedere schoolklasse niet langer door twee of drie, maar door tien en meer leerlingen te zien bezoeken. En wat de kosten betreft, deze zullen voorzeker niet veel hooger wezen dan die van eene welingerigte Latijnsche school.

De jongeling heeft eene beschaafde opvoeding erlangd, en wanneer hij op zijn 14de, 15de of 16de jaar de middelbare school verlaat, is hij behoorlijk voorbereid, om of eene universiteit te bezoeken, of aan de militaire akademie te Breda of te Medemblik te worden toegelaten, of ook de lessen der industrie- of handelschool met vrucht bij te wonen, of om op een notaris- of practizijns-kantoor, enz., zijne intrede in de wereld te doen; met één woord: voor elken stand in de maatschappij is hij op die hoogte, dat hij zich onmiddellijk tot denzelven kan voorbereiden.

Overeenkomstig het verslag van het Gouvernement, wegens den staat van het onderwijs in 1836, schijnt het als of door het Gouvernement wenschelijk geacht werd, dat er afzonderlijke inrigtingen van onderwijs voor handel en nijverheid in deze of gene aanzienlijke gemeenten geopend werden. Uit dien hoofde zijn wij te gereeder stil te staan bij het denkbeeld, van op te rigten nijverheids en handelscholen, die misschien te Deventer en te Franeker de aldaar aanwezige Athenaea zouden kunnen vervangen, en welligt te Dordrecht, te Hoorn of Alkmaar, enz., in plaats der bestaande Latijnsche scholen konden gesteld worden, ten ware men te Amsterdam en te Rotterdam zoodanige inrigtingen wilde daarstellen, zonder van andere provinciën te gewagen.

In den tegenwoordigen stand der maatschappij zijn werktuigkunde en scheikunde steeds bezig haar gebied uit te breiden, en hare beoefening wordt meer en meer onmisbaar. Aan den eenen kant immers, wordt de stoom of waterdamp meer en meer algemeen als beweegkracht toegepast, en dus het maken van allerlei werktuigen meer en meer tot wetenschappelijke studie verhoogd; aan den anderen kant schijnt de electro-magnetische luchtstroom ook als beweegkracht in aanmerking te kunnen komen; elders weder is de scheikunde werkzaam, om kleurstof uit allerlei voorwerpen af te scheiden; en hoe zal dan de natuur- en werktuigkunde, zoo wel als de scheikunde, voor de nijverheid ontbeerlijk te achten zijn? Voor den handelaar zelfs worden die wetenschappen belangrijk, want hoe zal het hem b. v. mogelijk wezen te onderzoeken of de cochenille en de meekrap vervalscht zijn, hoe veel kleurstof in de indigo voorhanden is? De uitgebreide handelsbetrekkingen, welke onzen geheelen aardbol omvademen, maken daarenboven voor den koopman onmisbaar de kennis aan de geschiedenis van den handel, en de ware kennis, waardoor hij in staat gesteld wordt, de verschillende soorten van katoen te onderscheiden en de wolle te beoordeelen, en onder de lange en korte die te kiezen, welke tot het fabriceeren van deze of gene stoffe best geschikt is. — En kan de landbouw tegenwoordig zonder wetenschappelijke voorbereiding? Men raadplege slechts het kabinet van landbouwkundige werktuigen en gereedschappen, bij de Hoogeschool te Utrecht voorhanden, en wage het vervolgens, de vraag ontkennend te beantwoorden. Ook werktuigkunde en scheikunde hebben deze, zoowel als landhuishoudkunde noodig.

Men bedenke derhalve, wat er niet al vereischt wordt, om eene alles omvattende Akademie, voor handel en nijverheid, daar te stellen. Hoe nuttig het ook zoude wezen eene zoodanige Akademie, in den ruimsten omvang van het denkbeeld, te stichten, zoude het welligt niet ondoelmatig zijn, bij de oprigting van zoodanige scholen zich deels naar de plaatselijke behoeften te rigten. In Holland, Zeeland, Vriesland en Groningen, zou men derhalve meer uitbreiding kunnen geven aan de geschiedenis van den handel, handelstheorie en warenkunde, zoo mede aan wissel-rekening en usantie, aan kennis van munten, maten en gewigten in de verschillende landen; ook de talen zouden in die gewesten meer in aanmerking komen en het Deensch, het Spaansch, het Maleisch onderwezen kunnen worden. In de overige gewesten zou, zonder de verwaarloozing van dat gene, wat in de reeds genoemde vier provinciën tot de hoofdzaak zoude te brengen zijn, alles, wat voor den fabrijkant (in de uitgestrektste beteekenis) van belang te achten is, meer op den voorgrond gesteld kunnen worden, evenzeer als alles, wat tot landbouw, veeteelt, boomkweekerij, enz. betrekkelijk is.

Wij zouden daardoor in Nederland scholen bekomen, waar alle standen der maatschappij zich met de noodige wetenschappelijke kundigheden konden toerusten, en onze voortgangen in het fabrijkwezen en in den landbouw, zouden, zoo wel als in den handel, met die onzer naburen, in alle opzigten, gelijken tred kunnen houden.

NEDERLAND.

AMSTERDAM 31 Aug. Naar men verneemt, heeft het Z. M. dezer dagen behaagd, den heer F. H. W. von Scherff, ridder der orde van den Nederlandschen leeuw, raad van legatie bij de Duitsche bondsvergadering, en Z. M. zaakgelastigde bij de vrije stad Frankfort, in den Nederlandschen adelstand in te lijven.

— De gepensioneerde generaal majoor titulair van het Indisch leger, W. Schenck, is, naar men verzekert, door Z. M. tot ridder der orde van den Nederlandschen leeuw benoemd.

— Men schrijft ons, dat de heer W. G. F. Muller, ontvanger van de registratie en successie te 's Hage, op zijn verzoek, eervol is ontslagen.

— In de vergadering van de wetenschappelijke kunstvereeniging, den 15 dezer maand te Berlijn gehouden, heeft de heer Luderitz de leden op eene kleine tentoonstelling van uitmuntende Nederlandsche schilderijen vergast, « onder welke (zegt de *Pruissische Courant*) zich eenige zeestukken van Schotel en eenige landschappen van Schelfhout bevonden, waarom wij de kunstvrienden hierop aandachtig maken, om deze verzameling van schilderstukken te bezigtigen, welke bovendien eene keur van Nederlandsche en Engelsche teekeningen in sapverw bevat. »

— De houtsnijkunst, die in de laatste jaren overal zooveel aanmoediging vindt, en dien ten gevolge aanmerkelijke vorderingen heeft gemaakt, gaat ook hier te lande meer en meer vooruit. Zoo heeft onlangs wederom de maatschappij tot aanmoediging van de nationale nijverheid den zilveren eerepenning toegekend aan den heer W. Bal, houtplaatsnijder te Delft, voor zijne fraaije aan de maatschappij ingezonden proeven.

— Het *Journal de la Haye* deelt eene vrije overbrenging in de Hoogduitsche taal mede van het dichtstuk *Vier Neêrland Feest, 's Lands eer en steun verjaart* (zie nommer 241 van den *Avondbode*), hetwelk, bij gelegenheid van den 66sten verjaardag van onzen geëerbiedigden Koning, door den dichter A. van der Hoop Jr., te Rotterdam, is vervaardigd.

— Bij besluit van Z. M. zijn benoemd, bij de mobiele Noord-Brabandsche schutterij, 1ste afdeeling, 1ste bataljon, tot 1sten luitenant, Jan Drabbe; tot 2den luitenant, Johannes Gomaris Verlinden.

— Het *Journal de Francfort* berigt, dat Z. M. de Koning der Nederlanden aan den baron von Preuschen von Liebenstein, geheimraad en voorzitter van het hof van appel in het hertogdom Nassau, de orde van den Nederlandschen Leeuw heeft vereerd, en denzelven het ordeteeken daarvan heeft doen overhandigen door den heer de Roentgen, minister van Nassau bij de Duitsche Bondsvergadering.

— In deze hoofdstad is den 26, in den ouderdom van 73 jaren, overleden, de heer Jean Philippe de la Fontaine Schluiter, lid van het Amortisatie-Syndicaat.

— *Op den 28sten Augustus overleed, op deszelfs buitenverblijf het Huis ten Bosch*, te Maarssen, in den ouderdom van 74 jaren, de heer Johannis Buys, Ridder der Orde van den Ned. Leeuw, Lid van het Koninklijk Instituut en van vele andere geleerde en nuttige instellingen. Hij was een man, die niet alleen door onvermoeide werkzaamheid en vlijt zichzelven zoodanig vormde, dat zijne kennis in natuur- en sterrekunde hem onder de geleerden eene waardige plaats deed verwerven, maar die, zoolang zijne afnemende krachten het veroorloofden, getrouw medewerkte aan den bloei van die inrigtingen, welker hoofddoel is door volksbeschaving en verlichting het algemeen welzijn te bevorderen. De verbeterde inrigting der Stads Armenscholen alhier, die eenen zelfs buiten 's lands erkenden lof heeft verworven, heeft men gedeeltelijk aan hem te danken, en de Maatschappij: *Tot nut van 't Algemeen* zal de diensten, door hem bewezen, niet ligt vergeten, maar hem altijd rangschikken onder hare nuttigste en ijverigste bevorderaars, en zijn aandenken daardoor in zegening doen blijven.

— Men verneemt, dat dit jaar voor de steurharing-visscherij meer dan 80 visscherspinken zullen worden uitgerust. Nog nooit is het getal zoo hoog geweest. Te Scheveningen zal hetzelve wel meer dan 50 beloopen, terwijl men zich nog den tijd herinnert, dat er slechts twee pinken ter visscherij op den haring onder den Engelschen wal afvoeren. Het is bekend, dat het gouvernement voor ieder vaartuig op die visscherij eene premie van ƒ 300 schenkt, zoodat dan ook niets onbeproefd gelaten wordt, om dezelve zooveel mogelijk te bevorderen. Het is intusschen te wenschen, dat de visschers zich uitsluitend bij hunne visscherij zullen bepalen.

— Gedurende de maand Maart jl., zijn op de drie hoofdplaatsen van Java, onder anderen, ingevoerd, voor ƒ 36,488 gedrukte katoenen, als voor ƒ 17,000 Nederlandsche en ƒ 19,488 Fransche; voor ƒ 20,200 combucks, als voor ƒ 7,700 Nederlandsche en ƒ 12,500 Engelsche; voor ƒ 9,993 Pruissisch laken; voor ƒ 7,200 ongebleekte drills uit Amerika;

MENGELWERK.

ANKARSTRÖM (1792).

Sedert lang was het Koninklijk gezag in *Zweden* niet meer dan eene ijdele klank. De oppermagt berustte bij de Staten en de Senaat; de Koning, onder vernedering gebukt, was in gouden ketenen gekluisterd.

FREDERIK-ADOLF, op middelen bedacht zijnde om uit dien onteerenden toestand te geraken, begreep, dat hij zich naauwer aan het Fransche kabinet moest aansluiten. Ten einde eene botsing, voor zijne oogmerken gunstig, te doen ontstaan, bediende zich de Koning van eene gelegenheid, waarbij de meerderheid der Staten, door Engelsch goud omgekocht, eene verbindtenis met *Frankryk*, als voor *Zweden* nadeelig, afkeurde, en wierp zich, in tegenstrijd met dit gevoelen, geheel en al in de armen dier Mogendheid. Weldra werd dit bondgenootschap voor den Koning zoo heilrijk, dat verschillende door hem aangewende pogingen om eenig gezag te herwinnen, ofschoon slechts in zaken van weinig belang, met eenen gelukkigen uitslag werden bekroond. Hij hoopte zich weldra sterk genoeg te zullen gevoelen, om eene staatsregeling, wier gebreken ontelbaar waren, langzamerhand te ondermijnen en eindelijk te vernietigen; doch de voornaamste edelen, wier hoogmoed en heerschzucht eenen staat van zaken beminden, welke den Koning en de natie aan hunne magt onderwierp, wederstreefden de verwezenlijking van dit onderwerp. Daarenboven was de Koning van eenen rustigen en bijkans tragen aard: hij was geen Zweedsch inboorling, en reeds gevorderd in jaren, zoodat tot de uitvoering van dit grootsche plan zijne krachten en moed ontoereikend waren. Hij vergenoegde zich met zijnen zoon naar *Frankrijk* te zenden, ten einde met den hertog VAN CHOISEUL, toen eersten minister, de middelen te beramen, om den in *Zweden* bestaanden regeringsvorm, welke der zuster van KAREL XII was opgedrongen geworden, door eene staatsregeling, gelijk aan die van *Frankrijk*, te doen vervangen.

GUSTAAF III. bevond zich nog aan het Hof van *Frankrijk*, toen hij den dood zijns vaders vernam. Hij verliet dit land niet zonder zich van alle hulpmiddelen te hebben verzekerd, welke hij van zulk eenen magtigen bondgenoot kon verwachten. Op dit tijdstip was hij slechts 25 jaren oud.

Naauwelijks had hij den troon beklommen, of hij wist aller harten te winnen; zijne veelomvattende kennis en doordringend oordeel waren oorzaak, dat hij door ieder werd bewonderd, doch niemand vermoedde, dat hij dien staatkundigen geest bezat en met dien ondernemenden moed was bezield, welke hem in zijn volgend leven kenmerkten.

Kort na 's Konings aankomst in zijne hoofdstad, zond het Kabinet van *Versailles*, dat zich tot dus verre van staatsmannen van eenen ondergeschikten rang in *Zweden* had bediend, den graaf DE VERGENNES als afgezant naar het Hof van *Stokholm*.

Met dezen hield de Koning menigvuldige geheime bijeenkomsten, en toen zijne maatregelen genomen waren, gelukte het hem, om op den 19 Augustus 1772 eene omwenteling daar te stellen, waardoor, zonder dat een droppel bloeds werd vergoten, de staatsregeling werd omver geworpen, van welke de Staten zich sedert lang bedienden, om de belangen van het vaderland, voor vreemd goud, laaghartig te verkoopen.

De landverraders, wier heillooze ontwerpen door 's Konings kloeke handelwijze verijdeld waren geworden, besloten, zich te zullen wreken; doch, hetzij geene gunstige gelegenheid zich daartoe aanbood, hetzij hun de noodige moed ontbrak, zij waren genoodzaakt om de uitvoering van dit plan uit te stellen.

Twintig jaren verliepen, doch op den 15 Maart 1792, op den avond van welken dag een gemaskerd bal in de opera zoude gegeven worden, overhandigde een man uit het volk eenen der pagies een briefje voor den Koning, waarvan de inhoud was als volgt:

« Ik behoor nog onder het getal uwer getrouwen, ofschoon ik redenen heb om deze gehechtheid af te zweren. Ga heden avond niet naar het bal; uw leven hangt daarvan af. »

GUSTAAF, die reeds onderscheidene waarschuwingen van denzelfden aard had ontvangen, trok zich dit briefje geenszins aan en toonde hetzelve aan den baron VAN ESSEN. Deze, wel verre van in de gerustheid zijns meesters te deelen, trachtte hem te overreden, om deze duistere zaak zorgvuldig na te sporen, en een zoo dreigend gevaar te ontwijken, door zich dadelijk naar *Haga*, een Koninklijk lustslot bij *Stokholm*, te begeven; doch de Koning wilde volstrekt des avonds op het bal verschijnen, en weigerde zelfs om een harnas aan te trekken.

Na het souper, ging de Koning de eerste loges rond, en hield zich eenigen tijd op voor een buffet van ververschingen, hetwelk door zekeren Franschman, DELAN genaamd, werd gehouden, die de Zweedsche taal op eene gebrekkige wijze sprak, hetgeen den Koning zeer verlustigde. Ten twaalf ure verliet hij dezen man, en den arm van zijnen geleider, den baron VAN ESSEN, genomen hebbende, trad hij met hem eene loge binnen, om het bal te aanschouwen. « Het gezelschap, » sprak hij, « is te vrolijk, dan dat er moordenaars onder kunnen schuilen. » Terstond daarop begaf hij zich in de zaal.

Alhoewel de Koning een masker droeg, was hij zeer kenbaar door zijnen ligten gang en het aantal personen, dat hem omringde. Zoodra hij in de zaal verscheen, werden de woorden *leve de Koning!* van verschillende kanten gelijktijdig gehoord; vele gemaskerden drongen op hem aan en omringden hem weldra geheel. Op hetzelfde oogenblik hoorde men een pistoolschot; GUSTAAF viel in de armen van den baron VAN ESSEN, onder de uitroeping van: « ik ben door eenen grooten, zwart-gemaskerden man gewond! »

Men bragt hem aanstonds in zijn slaapvertrek, en overtuigde zich dadelijk, dat hij eene zeer diepe wonde in de regterzijde had bekomen.

De moordenaars hadden de voorzorg genomen, om *brand* te roepen, ten einde de wanorde ten top te doen stijgen, en daardoor hunne ontkoming mogelijk te maken; doch de jonge POLLET, zoon van den gouverneur van *Straalsund*, deed, met veel tegenwoordigheid van geest, dadelijk schildwachten aan al de uitgangen van het gebouw plaatsen, zoodat het niemand gelukte, om te ontsnappen.

Weldra verscheen de luitenant van policie, aan het hoofd van een talrijk detachement getrouwe en moedige troepen. Deze liet eenige soldaten met geveld geweer in de zaal rukken, terwijl anderen alle toegangen tot dezelve bezetteden. Vervolgens plaatste hij zich aan eene tafel met zijnen griffier, en vroeg alle tegenwoordigen, één voor één, naar hunnen naam, beroep en woonplaats, welke overeenkomstig hunne verklaringen werden opgeschreven.

De graaf VAN HORN, twee en twintig jaren oud, verscheen op zijne beurt. Men wist, dat hij een der warmste voorstanders van de oppositie was, en zijne verlegenheid was te groot om onopgemerkt te blijven. Toen men hem deswege ondervroeg, schreef hij de gedwongenheid zijner houding

voor *f* 35,192 rood katoen, waarvan voor *f* 21,935 Engelsch en *f* 7,200 Nederlandsch; voor *f* 40,350 aan Nederl. chitsen. In het geheel is in die maand voor *f* 552,053 aan wollen en katoenen goederen, vervaardigd in landen, gelegen bewesten de Kaap, ingevoerd.

'S GRAVENHAGE 30 Aug. In deze residentie is heden gearriveerd de baron de Schrenk, edelman van Z. M. den Koning van Beijeren, en de heer Michel Emmanuel, raadsheer in het koninklijk Geregts-Hof te Metz.

— Ter vervulling der vacature van derden predikant der Evangelisch-Luthersche gemeente alhier, veroorzaakt door het overlijden van den Wel-Eerwaarden heer Schultz, heeft de kerkenraad dier gemeente uit het bevorens geformeerd zestal op gisteren beroepen, den Wel-Eerwaarden zeer Geleerden heer Ferdinand Jacob Domela Nieuwenhuis, Theol. Doctor en Predikant te Utrecht.

— De stedelijke regering heeft, tot voorkoming van ongelukken, ter kennisse van het publiek gebragt, dat de artillerie-oefeningen, in de vlakte van Waalsdorp, tot den 15 of 20 September aanstaanden zullen voortduren, waardoor de duinen in die omstreken tot dien tijd toe onveilig blijven.

— De baron Fagel, Z. M. ambassadeur te Parijs, staat op het punt om naar zijne bestemming te vertrekken. Men verzekert, dat de heer Mazel, referendaris bij het ministerie van buitenlandsche zaken, na de aankomst van Z. Exc. in die hoofdstad, herwaarts zal wederkeeren.

HAARLEM 30 Aug. Door het Departement Haarlem der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, is. uit aanmerking, dat Levensberigten van beroemde Vaderlandsche Mannen en Vrouwen onder de meest geschikte *Schoolboeken* behooren gesteld te worden; dat het algemeen gebruik der *Levensschetsen*, door de Maatschappij uitgegeven, de nuttigheid van deze soort van geschriften voor de jeugd zoo zeer schijnt te bevestigen, dat het doelmatig mag gerekend worden, op het voetspoor der Maatschappij, door nieuwe levensschetsen, het getal der reeds uitgegevene te vermeerderen, waartoe de vaderlandsche geschiedenis in het algemeen, en die van menige plaats in het bijzonder, ruime stoffe aanbiedt, besloten, eene premie uit te loven van *f* 100 aan den schrijver van de beste verzameling van:

LEVENSSCHETSEN *van beroemde Nederlanders, die bepaaldelijk in* HAARLEM *geboren zijn, of in die Stad een belangrijk gedeelte van hun leven hebben doorgebragt.*

Deze prijsuitloving geschiedt op de volgende voorwaarden:

1°. De schrijvers zullen zich zoodanige en zoo vele personen ter behandeling mogen uitkiezen, als zij zullen goedvinden, met uitzondering evenwel van de zoodanigen, welke in de Levenschetsen, door de Maatschappij uitgegeven, reeds vermeld zijn; en voorts in het oog houden, dat het werkje ten hoogste 80 bladzijden druks, in klein 8vo, zal mogen bevatten.

2°. De schrijvers zullen, met inachtneming van artikel 90 der Maatschappelijke Wetten, zich bijzonder moeten voorstellen, dat zij voor kinderen van 8 à 9 jaren schrijven, en dat het leerrijke, hetwelk in de verrigtingen of lotgevallen der personen ligt, zonder opzettelijke aanwijzing of overtollige zedekundige uitweidingen, in het verhaal zelf moet uitkomen.

3°. De premie van *f* 100, — zal worden uitgereikt aan den schrijver, die, op het advies van Beoordeelaren, door Bestuurders des Departements gekozen (welke niet zullen mogen mededingen), geoordeeld zal worden, in alle opzigten aan het verlangen des Departements voldaan te hebben; zullende de aldus bekroonde levensschetsen met den naam des schrijvers worden uitgegeven.

4°. Wanneer geen der Schrijvers gerekend zal worden den prijs verdiend te hebben, maar echter in de ingezonden stukken van verschillende Schrijvers *Levensschetsen* voorkomen, welke allezins aan het oogmerk beantwoorden, zullen die door den druk gemeen gemaakt worden, met vermelding van den naam der Schrijvers, wanneer zij vrijheid geven hunne billetten te openen, en met aanbieding eener som van *vijftien guldens*, voor elke aldus goedgekeurde Levensschets. De Schrijvers verbinden zich, alléén door de inzending hunner antwoorden, met deze voorwaarde genoegen te nemen.

5°. De goedgekeurde Levensschetsen worden het eigendom des Departements; de niet goedgekeurde blijven ter beschikking van derzelver Schrijvers.

6°. De antwoorden in de Nederduitsche taal opgesteld, zullen met eene andere hand dan die des schrijvers geschreven en met eene spreuk geteekend worden, en vergezeld zijn van een verzegeld billet, den naam des schrijvers bevattende en dezelfde spreuk tot opschrift hebbende; en voorts vóór of op den 1 Augustus 1839 franco worden toegezonden aan den secretaris des Departements, Mr. W. H. van Voorst, te Haarlem, om beoordeeld te worden voor 1 Januarij 1840.

KAMPEN 29 Aug. Onze rivierboot *Drusus* heeft zondag morgen ll. een togtje den IJssel af, door het Keteldiep, naar zee gedaan, tot bij het eiland Urk. Zij is daarop met de zeeboot *Admiraal van Kinsbergen*, ko mende van Amsterdam, herwaarts teruggekeerd. Laatstgenoemde, op de zanden voor den ketel eenige vertraging in de vaart ontmoetende, werd door de *Drusus* op sleeptouw genomen, tot voor de stad, alwaar zij ten 12 ure arriveerden. De beide rijkversierde vaartuigen, statig de rivier opkomende, ten aanschouwe eener zaamgevloeide menigte, herinnerden ons de prachtige Romeinsche galeijen, met welke *Drusus* in ouden tijd den Rijn en IJssel bevoer, en die door een aantal roeijers, op een, twee en soms drie verdiepingen geplaatst, met lange zware roeiriemen werden voortgestuurd, en ook tevens zeil voerden.

Galeijen en roeischepen zijn hier lang in gebruik gebleven, men vindt er nog in de 16 en in het begin der 17 eeuw gewag van gemaakt, onder den naam van roeibuizen.

Morgen, zegt men, zal de *Drusus* eenen togt naar Keulen doen. Het is een uitstekend fraai, ligtgebouwd, ijzeren vaartuig, 140 voet lang en met alle mogelijke gemakken voorzien. Deszelfs ligte bouwtrant bevordert zeer de snelheid, en daar het niet dieper gaat dan 18 duim, belooft men zich eene geheel ongehinderde vaart over al de ondiepten van den IJssel.

GRONINGEN, 27 Aug. Burgemeester en Wethouderen dezer stad hebben ter kennis der ingezetenen gebragt, dat het Z. M., onzen geëerbiedigden Koning, heeft behaagd, van het renteloos voorschot, groot *f* 150,000, hetwelk in het jaar 1827 door het Rijk is verleend, tot dekking van buitengewone onkosten, veroorzaakt door de destijds geheerscht hebbende ziekte, bij besluit van den 1 Augustus l.l., als eene bijzondere gunst, kwijtschelding te verleenen van de restitutie aan 's Rijks kas eener som van *f* 100,000; en verder den raad der stad te magtigen tot het doen eener geldleening, groot *f* 50,000, ten einde aan 's Rijks schatkist te restituëren een gelijk bedrag van *f* 50,000.

ENGELAND.

Part. Corresp. LONDEN 28 Aug. De Ambassadeurs van Rusland, Pruissen en Frankrijk zijn gisteren gelijktijdig aan het bureau van Buitenlandsche zaken (foreign office) bij lord Palmerston geweest. In de Hollandsch-Belgische kwestie is vooreerst nog niets nieuws voorgevallen, doch dat er echter iets gewigtigs wordt voorbereid, is onder anderen ook daaruit op te maken, dat de Fransche gezant, graaf Sebastiani, die voornemens was, verleden Zaturdag uit de stad te gaan, om eenige dagen op het land door te brengen, opzettelijk in de stad gebleven is, om gisteren bij lord Palmerston een bezoek af te leggen. Mogelijk is er antwoord van Parijs op de nota van den baron von Senfft gekomen; mogelijk is er iets anders behandeld; misschien kwam de Fransche gezant slechts om kennis te geven van de geboorte van den graaf van Parijs, terwijl de anderen lord Palmerston over andere zaken te spreken hadden. Ik wil mij in geene verdere gissingen wagen. De Russische ambassadeur, gewoon zijnde een gedeelte van het najaar en van den winter te Parijs door te brengen, heeft, zegt men, voor ditmaal dit plan opgegeven, omdat zijne tegenwoordigheid bij de Conferentie vereischt wordt.!

LONDEN 29 Aug. Men wil, dat sir John Herschel het voorzitterschap der Royal-Society zal aanvaarden in plaats van den hertog van Sussex, die hetzelve zal nederleggen.

— Men zegt, dat het nu zeker is, dat het Fransche gouvernement den invoer van het kwikzilver, benoodigd voor de bewerking der goud- en zilverertsen, in de geblokkeerde havens van Zuid-Amerika heeft toegestaan.

— Volgens brieven over Hâvre de Grace uit Nieuw Zeeland ontvangen, gedagteekend 18 Maart, oefent de baron de Thierry, van wien zoo veel, ook in het parlement gesproken is, aldaar den grootsten invloed uit; de opperhoofden der verschillende volkstammen sluiten tractaten met hem en bieden hem landerijën aan; zijne vlag waait over eene groote uitgestrektheid land en algemeen wordt hem de titel van Koning gegeven. Het tolkantoor te Sydney heeft zijne vlag en zijn zegel reeds erkend, en het oogenblik is misschien niet verre meer af, waarop zulks ook door Frankrijk en Amerika zal gedaan worden.

Reeds heeft de baron Thierry een wetboek gegeven, dat, hoewel beknopt, algemeen wordt toegejuicht. De bewoners van Nieuw-Zeeland worden in deze brieven geenszins als wilde en slechtgeaarde volken gemaald; men heeft, wordt daarin gezegd, van hen niets kwaads te duchten, en de eenigste, waarvoor men vreezen mag, zijn uit Sydney derwaarts gevlugte misdadigers.

— Een handelsbrief uit Mexico stelt de onderneming der Franschen tegen dien Staat als zeer twijfelachtig voor. Met de brik *Le Cuirassier* is de Fransche gezant, baron Deffaudis, naar Frankrijk vertrokken, en het fregat *Iphigenie* is naar de Havanna gedetacheerd. Zoo Frankrijk geene aanzienlijke magt naar Mexico zendt, wordt in den brief gezegd, zal het moeijelijk in deszelfs bedoeling slagen. Wanneer het 5,000, ja 10,000 man derwaarts zond, zou zulks weinig baten, daar dezelve weldra door schermutselingen en de ongezondheid van het klimaat zouden gesmolten zijn. In Mexico is geen enkel Franschman of eenig Fransch eigendom beleedigd, terwijl daarentegen de Franschen, ofschoon beloofd hebbende zich van alle vijandelijkheden te onthouden, op de arme visscherlieden schieten, die hun bedrijf op de kust uitoefenen.

— Gisteren heeft de Pruissische gezant aan het Ministerie van Buitenlandsche zaken gearbeid.

DUITSCHLAND.

WEENEN 20 Aug. Men gelooft niet, dat Z. M. de Keizer van Rusland en Z. K. H. de Grootvorst Troonopvolger onze stad met een bezoek zullen vereeren, doordien tot nog toe geene toebereidselen gemaakt worden tot Hoogstderzelver ontvangst.

Part. Corresp. FRANKFORT 28 Aug. Het verspreide gerucht, dat Z. M. de Keizer van Rusland zich alhier incognito zou bevinden, schijnt veroorzaakt te zijn, doordien vorst Dolgourouki door onze stad is gereisd, en men daaruit afleidde, dat ook Z. M. de Keizer alhier zou aankomen. Intusschen zijn sedert gisteren verschillende voorname personen alhier gearriveerd; onder meer anderen de graaf Matuzewitsch, vroeger een der leden van de Londensche Conferentie, de markies van Doweshen, pair van Engeland, lord Villiers uit Londen, enz. Gisteren werd Meijerbeer alhier verwacht, om de tooneelvoorstelling van *Les Huguenots* bij te wonen, doch hij is nog niet aangekomen. De brieven uit Lucern melden, dat de landdag aan het verlangen van Frankrijk, omtrent Prins Lodewijk, niet zal voldoen.

FRANKRIJK.

PARIJS 29 Aug. Bij gelegenheid van het plegtig *Te Deum*, dat gisteren in de hoofdkerk *Notre Dame* alhier is gezongen, heeft de Aartsbisschop van Parijs de navolgende aanspraak tot Z. M. den Koning gerigt: « Sire! De kerk van Parijs, versierd met al de rijke ornamenten, welke zij aan uwe grootmoedigheid verschuldigd is, verheugt zich eenstemmig met het Katholijke Frankrijk, dat is te zeggen met bijna geheel Frankrijk, over de plegtige hulde, die heden aan haar geloof wordt gebragt: zij neemt aan de voeten van het Maria altaar, met erkentenis, den waarborg aan, welke uwe tegenwoordigheid op dezen dag van dankzegging aan de oude en heilige godsdienst uwer vaderen gegeven heeft, welke ten allen tijde den roem en het geluk onzer natie heeft verzekerd. Sire! onze wenschen kunnen niet in het binnenste onzer harten opgesloten blijven; wij houden niet op God door de tusschenkomst zijner voortreffelijke moeder te smeeken, dat het Hem behage onze beproevingen te verkorten, en het oogenblik zijner goedertierendheid te bespoedigen, wanneer al de Franschen, door éénen band van geloof en liefde vereenigd, naar het woord van onzen heere Jezus Christus, en door de genade van zijn heilig hart, slechts éénc kudde en éénen he zullen aanbieden. »

Het *Journal des Débats*, van deze rede melding makende, vraagt, w beproevingen hier bedoeld worden, en of de Katholijke godsdienst, het oordeel van den aartsbisschop, dan niet al die bescherming en geniet, waarop zij in Frankrijk kan aanspraak maken.

— Volgens eenen brief uit Lucern moet de Fransche regering nieuwe nota aan het Zwitsersche bondgenootschap hebben ingelev waarin, in nadrukkelijke bewoordingen, de verwijdering van Prins Lod Bonaparte gevorderd wordt. In geval van weigering zou de hertog Montebello in last hebben te verklaren, dat Frankrijk al de ter beschikking staande middelen, om die verwijdering te bewerken, zal wenden, waarna hij onmiddellijk zijne paspoorten zal vragen.

— De Pauselijke bul, waarbij een nieuw bisdom te Algiers gev wordt, is thans te Parijs aangekomen, en het Koninklijk besluit tot be ming van den abt Dupuch, als bisschop aldaar, is geteekend.

— Een der Parijsche ministeriële bladen deelt het volgende artikel m

« Men heeft met de Engelsche brik *Sylla* te Falmouth tijdingen v blokkade van Buenos-Ayres tot den 9 Junij ontvangen. Den 3 had Fransche blokkade-smaldeel eenige versterking erlangd, en sedert s men daarop toebereidselen tot eenen ernstigen aanval te maken. Dat deel bestond uit twee brikken, twee korvetten en twee goeletten, gez lijk 166 vuurmonden voerende. Twee Britsche oorlogschepen bevonden destijds in de Plata-rivier.

« De Kamer van vertegenwoordigers der provincie Buenos-Ayres h na van de laatste boodschap van den generaal Rosas (die eenen vijand geest tegen de Franschen ademde) en van zijne briefwisseling met den F schen vice-consul Roger en den schout bij nacht Leblanc kennis te be genomen, het gedrag van den generaal goedgekeurd. De heer Wr een der mannen van Buenos-Ayres, die zich het meest door verlichte nis en eene gematigde denkwijze onderscheiden, heeft in de Kamer vertegenwoordigers het voorstel gedaan, om op de boodschap van Ros eenen geheel anderen geest te antwoorden, doch dit voorstel is verwor

« Zie hier den tekst van het diensvolgens uitgevaardigd decreet:

« 1°. Het gedrag der regering in de zaak, die bij de boodschap den 25sten Mei aan het oordeel der kamer is onderworpen, wordt g gekeurd.

« 2°. De regering zal voortaan zich op eene met de belangen des l overeenkomstige wijze met deze zaak bezig houden.

« 3°. Zij zal belast zijn, om ten gepasten tijde van Z. M. den K der Franschen genoegdoening te vorderen voor het nadeel en den h door de onregtvaardige, tegen de republiek uitgeschreven blokkade het Bondgenootschap aangedaan. »

SPANJE.

MADRID 20 Aug. De generaal Narvaez is alhier aangekomen, verg van twee aides-de-camp; men verneemt, dat hij zich naar La Manch begeven. De ontvangen dépêches uit Alcanitz, de dato 15, mel dat de bres van Morella, tusschen de poort van San Miguel en eenen lendenden toren, aan den hoogen kant der stad, geopend was; van fort onderhield men een hevig kanonvuur, zonder evenwel veel schad veroorzaken; eenige bommen zijn op het fort geworpen, en hebben een tal werken vernield. De divisie Pardinas is met een konvooi levensmidd aldaar aangekomen. Men verzekert, dat de bres den 16 dezer bruikbaar zijn. De Carlisten, op de hoogten van Morella gestationeerd, hebben trachte onze batterijen te vernielen, doch zulks is belet.

— De dagbladen van Sarragossa dd. 22 behelzen niets betreffende l beleg van Morella; intusschen verzekeren de Carlisten, dat Oraa zich g noodzaakt zag, om het beleg voor die plaats op te breken; dit ber vereischt echter nadere bevestiging.

— Wel onderrigte personen gelooven, dat het den heer Mon, mini van Financiën, gelukt is, om zoo veel geld bijeen te brengen, als no is, om eene maand tractement aan de ambtenaren te betalen. Uit Mor heeft men geene latere tijdingen, hetgeen alhier eenige vrees verwekt; tusschen verzekeren militairen, dat die plaats zeer moeijelijk is aan te tas en, dat de gemeenschap op sommige plaatsen is afgesneden.

PORTUGAL.

LISSABON 21 Aug. De verkiezingen blijven aller aandacht boeijen. Oporto hebben, naar men verneemt, reeds ernstige onlusten plaats geh De Septembristen aldaar vestigen geheel hunne hoop op den genera majoor graaf das Antas, die, naar men zegt, beloofd heeft, ingeval niet mogten slagen, met een gedeelte zijner divisie de stad te naderen, aan de bedoeling dier partij door kracht van wapenen gevolg te ge Heden avond verspreidde zich het gerucht, dat in eenen raad van mi ters het besluit was genomen, om eenen anderen in zijne plaats het bevel te dragen, doch dit schijnt stellig ongegrond, daar een zoodanig besluit in tegenwoordige omstandigheden eene hoogstnadeelige uitwerking zou he ben. Bij het vertrek der gisteren alhier van Oporto aangekomen stoomb was het in die stad rustig, doch heerschte er zekere spanning onder de in zetenen. Men vermoedde aldaar, dat al de afgevaardigden uit de Chartist of gematigde partij, zouden worden gekozen; vreemd is het echter, dat zoo volksgezinde Passos Manoel van de lijst der kandidaten is uitgesloten.

— Na het op woensdag l. l. gehouden lever in het Ajuda-paleis, is H. naar Cintra teruggekeerd.

— Bij besluit van 25 Julij l.l., op den 14 dezer bekend gemaakt, is b volen, dat de wet van 22 Februarij ll., omtrent de organisatie der polic in elk administratief district, ter handhaving van de openbare rust, d geheel het Koningrijk in werking zal worden gebragt.

De ratificatie van het tractaat der vrije scheepvaart op den Douro, tu schen de hoven van Madrid en Lissabon, waarover reeds sedert zoo lang tijd onderhandeld werd, is nog niet tot stand gebragt; naar men verzekert heeft de secretaris van staat, belast met het departement van buitenlandsche zaken, den Spaanschen gezant alhier gezegd, dat het tractaat vooraf a de nieuwe Cortes moest worden voorgelegd. Laatstleden Donderdag bra allhier een koerier uit Madrid dépêches, waarin het Spaansche gouver

---

toe aan de smart, welke hij over het verlies van zijnen Koning gevoelde. De luitenant van policie stelde zich met dit antwoord tevreden, en achtte het overbodig hem in hechtenis te doen nemen.

Men zag achtereenvolgens de overige aanzienlijken, welke als hoofden der misnoegde partij werden beschouwd, voor den magistraat verschijnen; deze waren de heeren RIBBING, ENGSTRÖM, BIELKE, LILIËNHORN en de generaal PEKLIN. Zij antwoordden, elk op zijne beurt, en hunne koelbloedigheid verwijderde alle vermoedens, welke men anders tegen hen had kunnen opvatten.

Eindelijk naderde ANKARSTRÖM, vaandrig der blaauwe garde.

Nadat hij de eerste vragen had beantwoord, sprak de luitenant van policie op eenen gestrengen toon: gij zijt de misdadiger, die beproefd heeft de Uplandsche boeren tegen Z. M. te doen opstaan. Uwe tegenwoordigheid komt mij verdacht voor, verklaar mij, waarom gij u alhier bevindt.

ANKARSTRÖM antwoordde, dat hij niemand rekenschap van zijne vermaken was verschuldigd, en dat het eenen magistraat onwaardig was, eenen braven man, zonder eenig bewijs, van zulk eene lage misdaad te betichten. Na dit antwoord, verwijderde hij zich en verloor zich in het gedrang.

Intusschen vernam men gedurig tijdingen, aangaande 's Konings toestand. De heelmeesters hadden eerst de wonde gewasschen; terstond daarna was GUSTAAF weder bij zijne kennis gekomen. Zijne eerste zorg was, om de afgezanten der vreemde kabinetten te doen ontbieden, welke hij over verschillende aangelegenheden onderhield, en zich de volgende aanmerking liet ontvallen: « Ik wilde wel weten, wat BRISSAT van mijnen dood zal zeggen. » Dit gezegde, hetwelk kort daarop in de zaal rond ging, verspreidde de meening, dat de zich te *Stokholm* bevindende Franschen van medepligtigheid aan 's Konings moord beschuldigd konden worden.

Naar mate de luitenant van policie met zijn onderzoek voortging, werd de zaal ontruimd. Den reeds ondervraagd zijnde personen was het niet veroorloofd naar buiten te gaan, doch zij moesten in de gangen blijven. Ten laatste, werd men twee pistolen en eenen dolk op den grond gewaar. Deze was van eenen bijzonderen vorm en schrikwekkend om aan te zien; dezelve was zoodanig vervaardigd, dat elke daarmede toegebragte wond doodelijk moest zijn.

De twee pistolen droegen het merk eener Engelsche fabrijk, en hadden ieder eenen loop van zijf duimen lang. Eene derzelve was open en zwart, de andere was geladen. Men ontschroefde dit, en vond in den loop twee ronde kogels, twee vierkante, waarvan een was doorgesneden, benevens spijkers en hagel, in het geheel acht en twintig stuks. Het kwam zeer waarschijnlijk voor, dat de andere pistool op dezelfde wijze was geladen geweest, zoo dat de Koning acht en twintig verschillende wonden moest hebben.

Slechts ten vier ure des morgens, werd het den personen, welke zich in de opera bevonden, veroorloofd dit gebouw te verlaten. Het volk doorliep toen reeds de straten, gaf blijken eener zeer groote droefheid en riep openlijk wraak over de moordenaars van zijnen beminden vorst.

Men liet openlijk aankondigen, dat diegene, welke den dader zoude aanwijzen, eene aanzienlijke belooning zoude ontvangen. Al de geweermakers werden voor de policie opgeroepen. Ten einde alle vermoedens te weren, en welligt om het schouwspel van het lijden huns slagtoffers te genieten, gingen verscheidene der zaamgezworenen den Koning in den loop van den morgen bezoeken. De graaf VAN RIBBING trachtte met warmte aan te toonen, dat men de Franschen voor de ware daders van den gruwel moest houden: « de regering, » sprak hij, « bedriegt zich omtrent de moordenaars; deze zijn de Franschen, welke de Koning zich gereed hield den oorlog aan te doen. »

De baron ARMFELD kon die overmaat van onbeschaamdheid niet dulden. « Gij bedriegt u, mijnheer, » sprak hij, « de Franschen hebben geenszins den Koning vermoord. Tot schande van mijn vaderland, en vooral van den adel, moet ik u eenen Zweed, eenen edelman, als 's Konings moordenaar noemen.... Het is ANKARSTRÖM, want een geweermaker heeft de pistolen en den dolk herkend, welke hij hem had verkocht. » ARMFELD wist inderdaad, dat de luitenant van policie deze ontdekking had gedaan. RIBBING verbleekte en wilde ontvlugten, doch op hetzelfde oogenblik werd hij in hechtenis genomen. Terstond na de verklaring van den geweermaker, had men zich naar de woning van ANKARSTRÖM begeven, die nog te bed lag, en aldus zonder eenigen tegenstand gevangen werd genomen. De heeren LILIËNHORN, HORN, vader en zoon, PEKLIN en SINCLAIR, opperbevelhebber der artillerie, en vele andere voorname personen vielen in handen van het geregt. De baron VAN BIELKE ontkwam slechts de vervolgingen, door zich door middel van vergif het leven te benemen.

Intusschen was de Koning reeds stervende. Tot zijn laatsten oogenblik, zorgde hij voor de belangen des rijks, en deelde zijnen broeder, den hert VAN SUDERMANIE al zijne ontwerpen voor de toekomst mede. Hij schr zijnen uitersten wil, dien hij den bisschop VAN UPSAL ter hand stel Daarop hield hij een gesprek met de afgezanten der vreemde hoven, en g omringd van zijne familie, den 29 Maart, ten tien ure 's morgens den geest.

Op het gerucht van zijn overlijden, begaf zich eene talrijke menigte na het paleis; 's Konings testament werd voorgelezen, en, naar den inhoud van dit stuk, beklom zijn zoon GUSTAAF-ADOLF den troon van Zwede De hertog van SUDERMANIE aanvaardde de waardigheid van regent des rijk en de baron ARMFELD die van gouverneur der stad en citadel van *Stokholm*.

Zes dagen daarna had de lijkplegtigheid plaats, welke ongemeen pracht was. Vervolgens werd eene kommissie benoemd, door welke ANKARSTR en zijne medepligtigen zouden worden gevonnisd. De eerste verklaring van ANKARSTRÖM wettigden de tegen de gevangen personen opgevatte ve moedens. Later trachtte hij op zijne verklaringen terug te komen, en doen gelooven, dat zijne misdaad slechts door eenen bijzonderen wrok was ve oorzaakt, doch, door de schranderheid des luitenants van policie, verkre men weldra de zekerheid van het tegendeel.

De jonge graaf VAN HORN had tot dus verre alle medepligtigheid ontkend men wist echter, dat hij nog niet zoo verre was verhard, om geene wro gingen te gevoelen. De heer LILIËNSPARRE, die aan het hoofd der regterlijk commissie was geplaatst, kwam op het denkbeeld, om den bebloeden g del van den vermoorden Koning onder den fakkel te doen plaatsen, wa mede de gevangenis werd verlicht, en om zich inmiddels schuil te houden ten einde over den indruk te kunnen oordeelen, welken dit schouwspel b den gevangene te weeg zou brengen. Op dezen aanblik sidderde de gra VAN HORN en riep uit: « Neemt dezen gordel weg, ik kan dit gezigt ni uitstaan, ik ben een ellendeling! » Daarop trad de magistraat binnen, ondervraagde hem op nieuw; toen beleed hij, dat ANKARSTRÖM, RIBBI en hij de schuldigen waren; dat zij het lot hadden geworpen, om te be slissen, wie den aanslag zou wagen, en dat het lot op ANKARSTRÖM g vallen zijnde, RIBBING had beloofd hem den persoon des Konings te zulle aanwijzen, door dezen de hand op den schouder te leggen.

(*Het vervolg hierna.*)

ment deszelfs hedwezen betuigt, dat eene voor de beide natiën zoo belangrijke zaak zoo zeer op de lange baan wordt geschoven.

STADSNIEUWS.

Bij het Stads Waterkantoor alhier zijn de volgende weêrkundige waarnemingen gedaan:

	Thermometer. Graden.	Barometer. Millimeters.	Wind.	Waterstand. Duimen. IJw.	Stadw. O.P.
Donderdag 30 Augustus.					
's namiddags 3 ure	61.	764.3	N.W.	B.P.50.	19.
» 5 »	58.	764.3	»	58.	17.
's avonds 7 »	56.	764.3	»	68.	15.
» 9 »	55.	764.7	W.	72.	13.
» 11 »	54.	764.7	»	66.	13.
Vrijdag 31 Augustus.					
's morgens 1 »	53.	764.7	N.W.	54.	12.
» 3 »	54.	764.7	»	43.	12.
» 5 »	53.	764.7	»	43.	12.
» 7 »	56.	765.	»	56.	12.
» 9 »	61.	765.	»	57.	12.
» 11 »	64.	765.6	»	46.	12.
's middags 12 »	64.	766.2	»	36.	12.

Mooi weder.

ONDERTROUWD. 30 Aug. C. W. Rauh, van *Solingen* met S. D. H. Trampen. — H. F. Koedijk met E. F. Riepenhoff, Wed. A. B. J. Heydenryck.

GETROUWD. 28 Aug. Te *Weesp*. W. J. Vastwijk met G. W. van Velsen. — 30 Aug. N. J. Schermer met A. C. E. Voest.

BEVALLEN. 30 Aug. M. J. E. Fisscher, geb. Fisscher D. — A. M. Swis, geb. Sprengler. D.

OVERLEDEN. 21 Aug. Te *Auteuil* bij *Parijs*. Vr. A. C. Cellier, laast Wed. den H. W. Geb. Hr. R. H. L. de Carrion Nisas. Burggr. de Paulin, 68 j. — 26 Aug. Wel-Ed. Geb. Hr. J. P. de la Fontaine Schluiter 73 j. 27 Aug. Te *Nieuwer-Amstel*, E. Visser 67 j. — 28 Aug. W. Moeken, Wed. D. van Alphen 74 j. — 29 Aug. De Wel-Ed. Hr. J. Buys 74 j. — J. D. Renninghoff 29 j. — Te *Hilversum*. A. H. Bodeman 6 j.

Beursprijzen der Effecten.

Amsterdam, 31 Augustus, 4½ ure.

Omschrijving der Effecten.	volg. de Soct. tot nut des Obligatiehandels. van	tot	gebleven	volgens de Effecten-Societeit. laagste	hoogste	gebleven.
Nederl.... Werkelijke Schuld... a 2½	54	¼	⅛	54$\frac{1}{16}$	$\frac{3}{16}$	⅛
Dito... » 5	101½	102	101¾	101$\frac{9}{16}$	¾	¾
Uitgestelde dito... »	⅞	1	$\frac{15}{16}$	$\frac{15}{16}$	»	»
Kansbiljetten... f	24½	¾	$\frac{9}{16}$	24$\frac{9}{16}$	⅝	$\frac{9}{16}$
Amortisatie-Syndic.. » 4½	95	¼	⅛	95⅛	»	»
Dito... » 3½	79¼	¾	½	79⅜	½	½
Handel-Maatschappij » 4½	168	169	168¾	168¼	¾	⅝
Nieuwe dito... » 4½	»	»	»	»	»	»
Nieuwe dito 1837. » 4½	»	»	»	»	»	»
Entrepôt-Dok... » 4½	»	»	»	»	»	»
Oost-Ind. Leening.. » 4	»	»	»	»	»	»
Dito... » 5	99¼	½	$\frac{7}{16}$	99⅜	$\frac{7}{16}$	»
Aandeelen Kansb... » 4	»	»	»	»	»	»
Spoorweg Haarlem. »	»	»	»	»	»	»
Aand. Rijn-Spoorw.. » 4½	106¾	107½	107½	107	⅜	¼
Frankr... Inschrijving G. B... » 3	»	»	»	»	»	»
Engeland.. Dito... » 3	»	»	»	»	»	»
Spanje... Leening *Ardoin's*... » 5	18¾	19¼	18$\frac{15}{16}$	18⅞	19	18$\frac{15}{16}$
Dito onbep. Stukk. » 5	»	»	»	17½	$\frac{13}{16}$	»
Passive... »	»	»	»	4⅝	¾	»
Deferred... »	»	»	»	»	»	»
Fransche Uitgestelde »	»	»	»	»	»	»
Engelsche dito... »	»	»	»	»	»	»
Portugal. Oblig. te Londen... » 3	»	»	»	»	»	»
Napels... Certific. bij *L. & B* » 5	»	»	»	»	»	»
Dito *Falc. & Co.*.. » 5	94	94¼	94⅛	»	»	»
Dito te Londen... » 5	»	»	»	»	»	»
Aandeelen *Tavoliere* » 3½	»	»	»	»	»	»
Dito te Parijs... » 3½	»	»	»	»	»	»
Rusland... *H.&C.* 1798, 1816 » 5	105¼	¾	½	105½	»	»
Dito 1828, 1829. » 5	105¾	106	105⅞	105⅞	»	»
Dito 1831, 1833. » 5	»	»	»	»	»	»
Oblig. te Londen... » 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Hamburg... » 5	102¾	103	102⅞	»	»	»
Inschr in Assign... » 6	69	½	¼	69$\frac{5}{16}$	»	»
Certific. van dito... » 6	69½	¾	⅝	69⅝	»	»
Polen... Aandeelen à fl. 300. » f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 500. » »	»	»	»	»	»	»
Pruissen.. Dito R. 50. » »	117	118	117½	»	»	»
Neg. Londen 1830.. » 4	»	»	»	»	»	»
Oostenr... Aandeelen à fl. 100. » f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 250. » »	»	»	»	»	»	»
Metaliek... » 5	103½	¾	⅜	103⅜	½	»
Dito... » 3	»	»	»	»	»	»
Dito... » 2½	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen.. » 5	»	»	»	»	»	»
Weenerb. *Goll&Co.*.. » 5	»	»	»	»	»	»
Dito... » 4	»	»	»	»	»	»
N. Ween. Aand. fl. 500 » f	»	»	»	»	»	»
Denemark. Oblig. te Londen... » 3	»	»	»	»	»	»
Brazilie.. Dito dito... » 5	81¾	82½	82⅛	82	⅛	»
Louisiana. *Hope & Comp.*... » 5	»	»	»	99¼	»	»
Darmstadt Aand. bij loting... » f	»	»	»	»	»	»

BEURSBERIGT.

AMSTERDAM, 31 Augustus, 1838.

De huidige afrekeningsdag gaf aan den handel in Integralen en Kansbilletten veel levendigheid; echter blijven derzelver koersen, zoowel ten gevolge van eenigen overvloed van stukken, als van het iets flaauwer merk van Londen van ll. Dingsdag, iets lager dan gisteren. Oude 5 pCt. en 3½ pCt. Syndicaat verbeterden zich daarentegen iets in prijs; de omzet daarin was echter, even als in nieuwe 5 pCt. en 4½ pCt. Syndicaat, tot onveranderde koersen, niet belangrijk. Aand. Handel-Maatsch. vervolgden, met vrij veel affaire, hunne rijzende beweging, en blijven, na à 168¼ en 168¾ gedaan te zijn, 168½ à ⅝. Aand. Rijn-Spoorweg werden à 107 en 107⅜ verhandeld, en blijven 107¼. Nederl. Bank-Actiën blijven gevraagd, en was daarvan eenige affaire à 162 pCt.

Van Spaansche Fondsen was de handel in Ardoins zeer levendig, doch, ten gevolge van het lagere merk van Antwerpen, is derzelver koers weder iets teruggegaan, en blijft ten slotte vrij vast 18$\frac{15}{16}$ à 19. Russische en Oostenrijksche onveranderd; van Zuid-Amerikaansche waren Columbianen en Nieuwe Mexicanen aangeboden, en blijven derzelver prijzen iets lager; in overige geene variatie.

Columbia 2de Leening, à £ 100. 18, 17¾, ⅞. Dito à £ 250. 16¾ Nieuwe Mexico 5 pCt. a £ 100. 19¼. Coup. Columbia enk. f 3, 2$\frac{15}{16}$. Dito Peru f 2. Dito roode Grieken f 1⅞. Dito Ardoins Mei 1837 14⅜. Dito Nov. 1837 en Mei 1838 13⅞, ¾.

Koers van het Geld. Beleening 2¾. Prolongatie 2¾, 3. Wissel-Disconto 2½ pCt.

Prijzen ten 5 Ure. Integralen 54$\frac{1}{16}$ à ⅛. Kansb f 24½ à $\frac{9}{16}$. Handel-Maatschappij 168½ à ⅝. Ardoins à £ 85. 18$\frac{15}{16}$ à 19.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 28 Augustus.

Consols kontant.	3	pCt.	94 à ⅛.	Spanj. Ard. m.c.	5 »	20⅝ à ⅞.
dito op tijd	3	»	94⅝ à ¾.	dito 1838..	5 »	18.
Gereduceerde...	3	»	94¾.	Passive...	»	4⅝ à ¾.
Bank...		»	208 à ¼.	Deferred...	»	8½ à ⅝.
Brazilie...	5	»	83¾ a 84.	Portugal...	5 »	35½ a 36.
Mexico...	6	»	23½ à 24½.	dito	3 »	23¼ à ¾.
dito	5	»	18	Holland...	2½ »	54⅜ à ¼.
Columbia 2e L.	6	»	26 à ½.	dito	5 »	102½ à ¾.
Peru...	6	»	17½ à 18½.	dito O. I...	5 »	100¼ à ½.
Denemarken...	3	»	75½ à 76.			
Rusland...	5	»	114¼ à ¾.			

Heden verrekeningdag der Engelsche Fondsen zijnde, bepaalde zich daartoe de voornaamste handel; Consols blijven op 10 Oct. 94¾. In vreemde Fondsen was weinig handel; evenwel waren Spaansche, Portugesche en Hollandsche iets flaauwer. Wisselk. Amst. 3/m 12.4¼ à 4½, kort 12.2½ à ¾. Rotterdam 3/m 12.4½ à ¾.

ANTWERPEN, 30 Augustus.

Metaliek....	5 »	106½.	Ardoin...	5 pCt.	18⅞.
Partialloten...	f	460.	Uitgestelde...	»	5¾.
Loten fl. 500.	»	755.	Napels, *Falcon*.	5 »	93½.
Pol. Lot. fl500.	»	138.	Brazilië...	5 »	81.
dito 300.	»	117.	Pruiss. Loten.	»	116½.
Nassau Loten..	»	22¼.	Tavolière...	3½ »	40.
Darmst. Loten.	»	23⅝.	Denemarken..	3 »	75¼.

Gisteren avond was de prijs der Ardoins 18$\frac{15}{16}$ g., 19 p. Heden van Parijs, ten gevolge van de feesten, bij gelegenheid van de geboorte van den graaf van Parijs, geene notering zijnde, echter van Londen de koers ¼ lager komende, openden Ardoins op 18⅞, gingen, ten gevolge van eenige verkoopen, terug tot 18¾, $\frac{11}{16}$, en blijven ten slotte 18¾ koers op morgen, en 18⅝ g. en p. op den 10 September. Premie 1/m 19 d. 1, op 14/15 Sept. 19¼ d. ⅜. Brazilianen waren aangeboden à 81 à 80¾. Aandeelen in de Bank voor de Volksvlijt 110½. *Societé de Commerce* 108. Commerciale 135 g., 140 p.

BRUSSEL, 30 Augustus.

3 ure: In Ardoins was heden nagenoeg geen handel; de prijs opende 18⅞, en blijft 18¾ papier.

HAMBURG, 28 Augustus.

Metaliek...	5 pCt.	105¾.	Pol. Lot. fl. 500...	»	154½.
dito	3 »	81.	dito 300	»	131¾.
Loten fl. 500...	»	124¾.	N. dito 200	»	54½.
Bank-Actiën..	»	1420.	Pruissen Loten.	f	132½.
Rusl. Hamb...	5 »	102¾.	Denemarken...	3 pCt.	72½.
dito te Lond..	5 »	108¼.	Holland...	2½ »	53⅛.
dito 1831 en 33	5 »	97.	dito	5 »	100.
			Spanje Ardoin..	5 »	19.

Wisselk. Amst. k. 35.80, 2/m 36. Parijs 2/m 189. Petersburg 2/m 9½. Londen 2/m 13.7¾. Weenen 6/w 149⅝. Berlijn 2/m 152¼.

RIGA, 18 Aug. Wisselk. Amst. 3/m 55. Hamburg 3/m 9$^{29}/_{32}$. Londen 3/m 10$^{29}/_{32}$.

STOCKHOLM, 21 Aug. Wisselk. Londen 90/d 12.6. Hamburg 90/d 129½. Parijs 90/d 22$^{5}/_{6}$.

FRANKFORT A/M, 28 Augustus.

Metaliek...	5 pCt.	106$\frac{7}{16}$.	Pol. Lot. fl. 500	»	77¾.
dito	3 »	80$\frac{5}{16}$.	dito 300	»	66⅝.
Bank-Actiën...	f	1718.	Holland...	2½ pCt.	53¼, $\frac{5}{16}$.
Loten fl. 500..	»	125½.	Syndic...	4½ »	94⅜.
Darmst. Lot...	»	61¼.	dito	3½ »	78.
N. dito	»	23⅝.	Spanj. Ard...	5 »	10¾.
Pruiss. Loten..	»	66⅜.	Portugal...	3 »	20¼ à ½.
Nassau Loten..	»	22¼.	Taunusbahn...	»	114¾.

In Integralen waren heden eenige koopers, waardoor de flaauwere koers van Amsterdam geenen invloed had; ook wordt het geld minder schaarsch. In Oostenrijksche Fondsen gaat weinig om. Spaansche nagenoeg geheel verlaten; daarentegen is er tegenwoordig veel speculatie in Aandeelen Taunusbahn, welke zich, ten gevolge van vele inkoopen, 1 pCt. in prijs verhoogd hebben. Nieuwe Poolsche Loten waren iets flaauwer; het schijnt, dat evenwel alleen de naderende rescontre daarvan de oorzaak is.

WISSELKOERSEN. 31 Aug. 1838.

	Geld.	Papier.		Geld.	Papier.
Londen kort	12.10		Hamburg kort	35⅝	
» 2/m	12.05		» 2/m	35⅛	

Heden zijn uit de hand verkocht de 48/4 kisten Pecco Thee, der lading *Trescott*, kav. 641 à 653, in veiling aangeslagen tegen 4 Sept.; prijs geheim.

GRANENMARKT.

31 Augustus.

Voortdurend blijft de handel in *Tarwe* en *Rogge* zeer gering, en alleen zijn het kleine gerijven, die als onderstaand verkocht werden: 125 ℔ bonte Poolsche *Tarwe* f 318; 119 ℔ roode Voorlandsche f 270; 119 ℔ nieuwe Zeeuwsche *Rogge* f 205.

Garst en *Haver* zonder handel.

Boekweit vond alleen in de puike soorten, bij gerijven aan hoog benoodigden, tot vorige prijzen eenige kooplust; zijnde 119 ℔ Amersfoortsche en Nykerker van zolder tot f 186 verkocht. Voor andere soorten bestond heden hoegenaamd geene vraag; de gesteldheid daarvan is flaauwer te noemen, en zoude men iets lager kunnen koopen.

Koolzaad tot vorige prijzen gedaan. 9 Vats in Sept. £vl. 78.

Lijnzaad in één doen. 110 ℔ Zeeuwsch f 292½; 105 ℔ Arch. f 270.

Raapolie Ordinair f 45½. Vliegend f 44¼ à 44½. P°. Sept. f 44½. P°. Oct. f 44¾. P°. Nov. en Dec. f 45 à 45¼. P°. Mei 1839. f 43½ à 43¾.

Lijnolie Ordinair f 32¼. Vliegend f 31¼ à 31½. P°. Sept. f 31¼.

Hennepolie Ordinair f 38½.

Raapkoeken pr. 1,040 st. f 66 à 75. — *Lijnkoeken* pr. 104 st. f 7½ à 9.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar de KAAP DE GOEDE HOOP, het gek. tweedeks barkschip *de Rhijn*, Kapt. Coenraad Brandligt, van Amsterdam. Adres bij de Vries en Comp.

Naar SURINAME, het gek. brikschip *Astrea*, Kapt. J. A. de Lang, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman en de Vries en Comp.

Naar TRIEST, het gek. tweed. Amerikaansch fregatschip *Canton Packet*, Kapt R. J. Chase. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar BILBAO, het Spaansch brikschip *la Montaneza*, Kapt. J. F. Hormechea. Adres bij C. J. de Grys en Zoon.

Naar BILBAO, het gek. Spaansch schoonerschip *Ephemia*, Kapt. Jose M. de Goiri. Adres bij C. J. de Grys en Zoon.

Naar LEVERPOOL, het Nederlandsch kofschip *Lukkiena Margrietha*, Kapt. H. S. Hoveling. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar St. PETERSBURG, het Nederl. kofschip *de Vlijt*, Kapt. J. S. Bakker. Adres bij de Wed. Jan Salm en Meyer en H. A. Hespe.

Naar RIGA, het Mecklenburgsche galjasschip *Delphin*, Kapt. Jochem Voss. Adres bij Hakenson Jansen en Comp.

Naar STOKHOLM en NORRKÖPING, het Zweedsch schoonerschip *Emelie*, Kapt. P. G. Osterling. Adres bij Hendrik Gullen.

Naar ROSTOCK, het Mecklenburgsche galjasschip *die Harmonie*, Kapt. August S. Galle. Adres bij Hakenson Jansen en Comp.

Naar KOPENHAGEN, het Deensch schip *Scandinaviën*, Kapt. H. N. Möller. Adres bij da Costa en Bueno.

Naar KOPENHAGEN, het schooner schip *Jens H. Lund*, Kapt. P. C. Rindom, van Kopenhagen. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar ODENSEE en omliggende plaatsen, het Deensch jagtschip *Sara og Claudina*, Kapt. J. H. Gotthard. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar RANDERS, het Deensch jagtschip *Maria Elisabeth*, Kapt. N. Iversen. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar CHRISTIANSUND en AALESUND, het sloepschip *Twende Brödre*, Kapt. Rolf Dall, van Christiansund. Adres bij Petrus Scheffer en Zoon.

Naar FLENSBURG, het Deensch galjasschip *Johanna*, Kapt. S. A. Braren. Adres bij B. J. van Hengel.

Scheepstijdingen.

Gepraaid 21 Julij op 4° N. br. en 26° W. l.: het schip Diana, van Batavia n. Antwerpen; (waarschijnlijk het schip Diana, Kapt. Reiniersen, van Batavia n. Amsterdam l. v. Mauritius.)

Het schip Helena, Kapt. Greeven, v. Schiedam n. Marennes, is den 27 Aug., na in den nacht door eene bark bij Bevezier aangezeild te zijn, met verlies van boegspriet, gebroken boeg en grooten ra, te Douvres binnengeloopen.

Het schip Emma, Kapt. van Herrick, v. Newcastle n. Gend, is den 23 Aug. lek te rimsby binnoGngeloopen; moet lossen.

Het schip Walcheren, Kapt. Bart, v. Amsterdam n. Batavia, was den 25 Aug. bij Hastings.

Het schip Carolina Elisa, Kapt. Maas, met Zink en Hout, v. Stettin n. Rouen, is vóór 11 Aug. lek en met meer schade te Mandahe binnengel.; moet lossen.

Het schip Delphin, Kapt. Voss, v. Amsterdam met Stukgoederen n. Riga gedestineerd, is na den 29 Aug. van de stad vertrokken en tot in het Zuiderrak gekomen te zijn, met verlies van ankers en ankerketting, den 30 do. voor deze stad teruggekomen.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 30 Aug. N. W. — J. Mowle, Scotia (S), Londen. W. Kirby, Edward, Newcastle.

De lijsten van VLIE en TERSCHELLING niet ontvangen.

HELVOET 30 Aug. N. W. — J. Geus, Rotterdam, Glasgow. J. Major, Attwood (S), Londen J. Boxer, Hope, dito. J. Armstrong, Jane, Newcastle. J. Wheatley, Schiedam, Sunderland. D. Gayol, Carmen Ali Casnalidad, Bergen n. St. Andero; als bijlegger. — Gisteren nog: S. Purvis, Recovre, Newcastle. G. Finley, Rhoda, Sunderland. R. Chambers, Scipio, dito. H. F. Klie, Vr. Henriette, Maas n. Leverpool; als bijlegger.

BRIELLE 30 Aug. W. N. W. — Niets.

MAASSLUIS 30 Aug. N. W. — Niets. L. F. Fisser, n. Stettin, gisteren naar zee gemeld, is op de reede teruggekomen.

ANTWERPEN 30 Aug. Moller, Therese, Matanzas. Colledge, Elextra, Newcastle. Reggio, Vladislavo, Odessa. Zijnde de brik gisteren gemeld. (ligt quarantaine).

TENERIFFE 13 Julij. Whitmore, Union, Antwerpen; heeft dadelijk de reis n. New-Orleans voortgezet.

GIBRALTAR 10 Aug. Atkens, Geertruida, Gallipoli; is dadelijk n. Falmouth vertrokken.

LISSABON 18 Aug. Metzon, Mars, Vlaardingen. Verlee, Jonge Jacob, Bayonne. Fokkema, Eendragt, Rothefort.

NEWRY 25 Aug. Havard, Claudia, Antwerpen.

Bij HASTINGS 25 Aug. Henrichsen, Batavia n. Hamburg vertr. 8 Mei.

SHOREHAM 25 Aug. Pratt, Sovereing, Rotterdam.

MEGASISSEY 25 Aug. M'Lellan, Catharina, Leverpool n. Dordrecht.

GRAVESEND 25 Aug. Fraser, Vintage, Amsterd. Hubbart, Thistle, do. Cathmore, Alert, Rotterdam. Parker, Alde, dito. — 26 Aug. Stranack, Giraffe (S), dito. — 27 Aug. Fegan, Neptun, Leer. van der Sluis, Vr. Dieuwke, Workum. Fokkema, 4 Gebr., dito. Cubitt, Orwell, Harlingen. Manning, Flora, dito.

HULL 26 Aug. Bouch, Sea Horse (S), Rotterdam.

SUNDERLAND 23 Aug. Armstrong, Tiberius, Rotterdam. Elstab, William Lee, dito.

LYNN 23 Aug. Wright, Good Intent, Rotterdam.

BREMERHAVEN 26 Aug. Lubsen, Goede Verwachting, Hamburg. — Op de reede terug: Knoop, Vr. Ikina. Oltmans, Maria. Sandersfeld, Anna Maria.

HAMBURG 26 Aug. Savert, Beurs van Amsterdam (S), Hamburg.

DANTZIG 21 Aug. Nieveen, Alida, Muiden.

RENDSBURG 23 Aug. Lieffijn, Goede Verwagting, Dantzig n. Amsterd. Jaski, 2 Gebroeders, dito n. dito. Scholtens, Europa, dito n. dito. Breckwoldt kols, Meita Margaretha, Amsterdam n. Stettin. Mellema, Tjalling, Elbing n. Amsterdam. — 24 Aug. de Vries, Hoop, Greifswald n. dito. Kroon, 3 Gebroed., dito n. dito. — 25 Aug. Vijperen, Jonge Johanna, Amsterdam n. Rostok. Nagel, Johanna Gebina, Rotterdam n. dito. Scherpbier, Hoop, dito n. Stettin. Schuring, Antina, dito n. dito.

ELSENEUR 22 Aug. Helmer, Elisabeth, Friedrichham n. Amsterdam. Sundman, Concordia, Christinestad n. dito. Hall, Gem, Rotterdam n. Petersburg. Houge, Hendrik Carstens, Riga n. Amsterdam. de Boer, Dorothea, dito n. Zaandam. de Wall, Wilhelmina, Dantzig n. Harlingen. Rijselin, Gustaaf, Uleaborg n. Amsterdam. Liljebach, Emma, Biorneb. n. dito. — 23 Aug. Clemettsen, Sopho, Stokholm n. Dordrecht. de Groot, Jacoba, Petersburg n. Amsterdam. Brouwer, Elisabeth, Riga n. Zaandam. Bieze, Herstelling, Koningsbergen n. Amsterdam. Jaski, Vr. Alida, dito n. dito. Maass, Annette, Riga n. Harlingen. Andriesz, Friedr. Frantz, dito n. Maas. Strackholder, Concordia, dito n. Harlingen. van Wijk, Jonge Barend, Christinestad n. dito. — 24 Aug. Jurgensen, Maria, Kopenhagen n. Amsterdam. Boekhout, Anna Elisabeth, Petersburg n. Rotterdam. Wey, Richard Ann, Amsterdam n. Dantzig. Groenewold, Idnna, Nerva n. Amsterdam. — 25 Aug. Postema, Vr. Ikina, Stokholm n. Vlaardingen. Hansen, Haabet, Riga n. Amsterdam. de Boer, Jufvr. Maria, dito n. Zaandam. v. Driesten, Martina Johanna, dito n. dito. Witt, Maria Wilhelmina, dito n. Maas. Schuring, Pieternella, Riga n. Amsterdam. Christensen, Amelie Elisabeth, Koningsbergen n. dito. de Weerd, Vr. Jantina, Petersburg n. Harlingen.

UITGEZEILD.

TEXEL 30 Aug. Niets.

HELVOET 30 Aug. W. Norwood, Colombine (S), Londen.

TRIEST 14 Aug. Riedijk, Hendrika Elisabeth, Smirna.

PORTSMOUTH 26 Aug. Vidovich, Ciro, Antwerpen n. Triest.

MILFORD 24 Aug. Evans, Martha, Rotterd. n. Belfast. Packnell, Arina, Dublin n. Ostende.

GRAVESEND 26 Aug. Williams, Earl of Clancarty, Rotterdam.

BRAKE 25 Aug. Musing, Lambertus, Antwerpen.

CUXHAVEN 24 Aug. Sakes, Debora, Amsterdam. — 25 Aug. (Zeilkl.) Lange, Gesina, Petersburg. Nay, Marianna, Amsterdam; beide v. Hamb.

SWINEMUNDE 21 Aug. Onnes, 2 Gebr., Amsterdam. Jonker, Vr. Barbara, dito. — 24 Aug. Gruhn, Hoffnung, dito. Karstens, Helena, Hoekzijl.

DANTZIG 21 Aug. Gols, Minerva, Gend. — 22 Aug. De Jonge, Sikkolina Hoytes, Harlingen. Lammers, Marianna, Edam. Greven, Libra, Termunterzijl.

PILLAU 22 Aug. Van Laten, Vr. Catharina, Amsterdam. Baye, Maria Catharina, dito. Karrebeck, Resolution, dito. de Boer, Frau Kea, dito. Puister, 3 Gebr., dito. Lever, Catharina, dito. Broderse, Frederika Louisa, dito. Riese, Oxnebjerg, dito. Hansen, Haabet, dito. Meintz, Diverdina, dito. Frantzen, Maria Catharina, dito. Boll, Jufvr. Stijntje, Zaand. Lund, Phoenix, dito. de Jonge, de Uitredding, Rott. Keyzer, Jonge Ida's, dito.

BOLDERAA 18 Aug. Voss, Friedrich Ludwich, Antwerpen. — 19 Aug. Sorendsen, Speculation, Ostende. Visser, Vriendschap, Amsterdam. Sartz, Susanna, dito.

LANDS-ORHT 20 Aug. Bens, Joseph, Gend.

VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM, 31 Augustus 1838.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Coblentz,	het schip Rhijnvaart,	schipper	W. Wilson.
» Duisburg,	» » Mercuur,	»	P. Muller.
» Mannheim,	» » Telemac,	»	J. Andrees.
» Dusseldorf,	» » Vr. Adelheid,	»	G. Koene.
» Mainz,	» » Jacobina,	»	Ant. Futz.
» Wezel,	» » Vrouw Rebecca,	»	G. Balk.
» Frankfort,	» » Canaris,	»	J. B. Rau.
» Rijnschans,	» » Bernard,	»	B. Tielman.
» Keulen,	» » Urania,	»	H. Balk.

Vertrokken: H. Santhövel, Waarheidvriend, naar Mainz.

KEULEN 28 Aug. *Aangekomen:* B. Klosterman, van Amsterdam, met 4,640 ctr.; M. Hendriks, van Dordrecht, met 1,408 ctr.; W. Dunk, van Wezel.

Vertrokken: F. Bergheltz, naar Amsterdam, met 1,393 ctr.; P. Meyer, naar de Neder-Main; C. Seller, naar Mannheim, met 1,476 ctr.

Voorbijgevaren: J. C. Kröll, van Amsterdam naar Mannheim, met 3,579 ctr.; J. G. Peill, van Andernach naar Amsterdam, met 4,400 ctr.; C. Neff, van Mannheim naar Rotterdam, met 3,600 ctr.; A. Möller, van Rotterdam naar Mainz, met 3,675 ctr.

Rijnhoogte te Keulen 28 Aug., 7 voet 10 duim.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

BILBAO, *J. M. Goixy*, JOVEN EUFEMIA. 1 lad. Azijnstokken, de Haan, Dommer en Co.

PETERSBURG, *E. A. Douwes*, GEERDINA. 145 st. IJzer, J. en J. Belten en Zn.; 162 bond. Hennep, Order; 421 st. IJzer, voor Dordtrecht; 211 st. do, voor Groningen.

KONINGSBERGEN, *H. J. Hansen*, FLORA. 76 l. Lijnzaad, Heybrock en Co.

NERVA, *E. Knudsen*, ELISABETH. 210 t. Hout, de Wed. D. Visser te Zaandam.

STOCKHOLM, *H. Pettersson*, FRITHIOF. 490 sch. Koper, van Staphorst, Lantz en Co.; 4,035 st. st. en boss. IJzer, Gebr. van der Vliet; 856 st. en boss IJzer, R. F. Hendriks en Co.

CHRISTINESTAD, *G. A. Studd*, FORTUNA. 451/1, 98/2 t. Teer, 12 f. Potasch, Siepman, Pietersen en Co.; 343/1, 38/2 t. Teer, Broms en Co.

BERGEN, *A. Christensen*, RIBORG KERSTINE. 118 t. Traan, 50 w. Stokvisch, Bausé en Stolte; 101 t. Traan, Buch en Calmeyer; 450 w. Stokvisch, Bruse en Rauwenhoff; 300 w. do., J. G. Scholvink; 150 w. do., Kaupé en Wilde; 100 w. do., Bunge en Co.

TROMSOE, *S. A. Broren*, JOHANNA. 175 f. Traan, 710 w. Stokvisch, W. König en Co.; 175 f. Traan, 710 w. Stokvisch, Muller en Juel; 37 f. Traan, Siepman, Pietersen en Co.; 14 f. do., Order.

DRAMMEN, *P. D. Prebensen*, FRANTZ. 297 t. Hout, A. Beling en Co.

O. Svendsen, DE TRE SODSKENDE. 200 t. Hout, Order.

K. Svendsen, SARA MARGARETHA. 6 v. Blaauwsel, Matthes en Bormeester; 301 t. Hout, Order.

E. Andersen, TVEDE STRAND. 295 t. Hout, Order.

A. A. Haraldsen, ENIGHEDEN. 244 t. Hout, A. Beling en Co.

H. H. Christensen, NIORD. 82 t. Hout, A. Beling en Co.

KRAGEROE, *S. S. Nielsen*, CAROLINE. 163 t. Hout, A. Beling en Co.

BREVIG, *P. Koch*, BREWIG. 76 t. Hout, Ebeling en Co.

AALBORG, *L. Nisted*, MARIA. 112 b. Wol, C. J. Willet.

ANTWERPEN.

HAVANA, *J. H. Hintens*, JEAN KEY. 1,438 k. Suiker, 1 part. Campêche-Hout, J. Key; 63 k. Suiker, C. Pirlot en Simonis; 29 k. do., van Lanschot en van Baerle; 282 k. do, 92 k. Sigaren, Order.

J. Lutzen, HENRIETTE LOUISE. 1,470 k. Suiker, C. Pecher.

MONTEVIDEO, *M. Klencke*, CHARLES FERDINAND. 3,005 k. Suiker, Handel-Maatsch. te Brussel; 4,596 st. Huiden, David en de Boe; 10,156 st. Hoornen, 50 b. afval van Huiden, Order.

W. Swain, JOHN ROMILLY. 8,141 st., 8 p. Huiden, 7,350 st. Hoornen, Hamelton, Ortman en Co.

RIO-JANEIRO, ..., ACTIVE. 3,800 b. Koffij, G. en C. Kreglinger; 300 b. do., Order.

ALMERIA, *S. Long*, DEVONIA. 1,618 st. Lood, 15 b. Linnen, de Lisle Janvrien en Co.; 300 v. Koopm., C. Pecher.

HANDELSBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

LONDEN, 28 Augustus.

SUIKER. De vraag naar West-Indisch is niet vermeerderd; 2,000 vaten zijn vorige week en heden 400 vaten verkocht; de prijzen zijn op de mindere en bruine 1 à 2/. lager. Twee partijen Mauritius, te zamen 6,367 zakken, zijn in veiling 1/. per cwt. lager losgelaten. Naar Bengaalsche is eenige vraag, zoo ook voor Manilla, doch deze alleen tot lagere prijzen, waartoe de houders niet willen besluiten. In Siams is niets omgegaan. In vreemde Suiker is het zeer stil; alleen 500 kisten blond Havana zijn tot 28/. voor goede middelkwaliteit, en 120 kisten Fernambuck tot 29/. voor dito verkocht. Geraffineerd is slapper en prijzen 1/. lager. Melassen onveranderd.

KOFFIJ. West-Indische weinig ter markt en zeer vast in prijs, kleine partijen in veiling hebben zelfs 1 à 2/. per cwt hooger opgebragt. Ceylons goed gevraagd en iets hooger. Mocha, weinig ter veil, brengt hooge prijzen op. Met vreemde Koffij is het stil; ondanks, dat 1,200 balen goede ord. Rio van 38 à 41/. verkocht zijn, is die prijs niet meer te maken.

KATOEN zeer vast in prijs; uit de hand zijn 1,300 balen Suratte van 4⅛ à 4¾, en 30 balen Madras tot 7½ dr. verkocht, en in veiling, ll. Vrijdag, zijn van 700 balen Bengaalsche twee derden van 4¼ à 4⅝, en 250 balen Suratte van 4⅛ à 4⅝ dr. verkocht.

TABAK. Virginy en Kentucky blijft ter verzending gevraagd, doch de inkoopen worden belemmerd door de onvolledige sortering. De 750 vaten, per *Rochester*, van New-Orleans te Cowes binnen, zijn tot 26/., leverbaar te Hâvre, verkocht.

THEE blijft voortdurend in alle soorten gevraagd, en brengt boven de laatste veilingsprijzen op.

SPECERIJEN. *Peper* blijft begeerd en prijzen iets hooger; groote partijen ligte Malabar zijn van 4 à 4¼ dr., en 2,000 balen ligte Sumatra tot 3¾ dr. gedaan. *Piment*, meer gevraagd en hooger, met veel handel. *Cassia-Lignea* prijshoudend, met weinig handel. *Gember.* Uit de hand niets omgegaan, doch heden waren groote partijen in veiling, waaronder 4,200 balen Bengaalsche, waarvan slechts een gedeelte tot 20/6 à 21/. is verkocht; Malabar is tot 19 à 20/. opgehouden.

VERFWAREN. In O. I. *Indigo* is weinig gedaan; prijzen zijn onveranderd; het totaal voor de October-veiling is thans 9,900 kisten. In Spaansch zijn 107 ser. Guatimala in veiling 6 dr. lager afgegeven. *Cochenille* blijft begeerd. *Lac-Dye* minder gevraagd en ½ dr. lager.

HENNEP. De aanvoeren van nieuwe uit de Oostzee komen spaarzaam in, en zoodra er iets van aan de markt komt, vindt het dadelijk tot verhoogde prijzen koopers.

TALK zeer vast, zelfs iets hooger; er is veel handel in geweest in loco, en op levering in de drie laatste maanden van het jaar is 48/. besteed; voor de eerste maanden in het volgende jaar wordt 48/6 tot 49/. gevraagd, en wordt ook gezegd, dat besteed is.

BOTER. De aanvoeren van vreemde zijn verminderd, en dien ten gevolge is de prijs van de beste Vriessche weder op 94/. gekomen, waartoe eenige houders niet willen afgeven.

LEVERPOOL, 27 Augustus.

KATOEN. De markt blijft vast; de verkoopen bedragen 4,000 balen.

ANTWERPEN 30 Augustus.

SUIKER. Heden zijn 200 kisten blond Havana van *f* 17¾ à 17½ vreemde vlag afgedaan, en in veiling zijn 108 kisten blond Bahia van fr. 23¼ à fr. 34.75, en 12 kisten dito wit van fr. 27 50 à 37 per 50 kilo verkocht. Een gedeelte dezer partij was min of meer beschadigd. Van geraffineerd zijn ca. 25,000 kilo's Brooden en Lompen tot diverse prijzen ter verzending gekocht.

KATOEN. 300 balen New-Orleans zijn afgedaan; prijs geheim.

KRENTEN. 60 vaten Lipari zijn van *f* 18 à *f* 18½ verkocht.

ROTTERDAM, 30 Augustus.

THEE. Heden werden afgedaan 492/4, 86/8 en 94/12 kisten Uxim, tot 126½ cts., en 79/4 kisten Hysanschin, waarvan de juiste prijs niet bekend werd.

TABAK. Hiervan werden 75 vaten Virginy, in 1836 per de lading Falmouth aangevoerd, tot 18 cts. verhandeld.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

LONDEN, 27 Augustus.

Sedert Zaturdag is het warm weder geworden, en heden schijnt de zon heerlijk; de graanhandel is daarop slapper geworden; de hoeveelheid *Tarwe* ter veil was matig; de nieuwe was algemeen niet mooi en blijkbaar te vroeg geoogst. De weinige mooije monsters nieuwe en de beste partijen oude werden tot de koersen van heden acht dagen verkocht, alzoo 1 à 2/. lager dan Vrijdag, terwijl de ordinaire soorten 1 à 2/. lager dan Maandag afgegeven zijn; dit evenwel kan niet als prijsvermindering worden aangenomen, daar de kwaliteit heden algemeen veel minder was, dan eenige in de vorige week ter markt gebragt. De houders van entrepôt *Tarwe* blijven vast, doch de handel daarin was zeer beperkt; het weinige, dat gedaan is, bragt naauwelijks vorige prijzen op. *Meel* ter consumtie slap, doch onveranderd in prijs; ter verzending 1 à 2/. lager. *Garst* traag tot vorige prijzen. Er waren verscheidene nieuwe ladingen *Haver* aan; de prijzen ziin 6 dr. pr. Q lager. *Boonen* moeijelijk te verkoopen en iets lager. *Erwten* tot vorige koersen moeijelijk te plaatsen. *Kanariezaad* beter te verkoopen en iets duurder. Alle andere *Zaden* onveranderd. Er was eenig nieuw *Mosterdzaad* van mooije kwaliteit ter markt, dat op hooge prijzen gehouden werd.

De middelprijzen der *Granen* van de laatste zes weken zijn

	Tarwe,	*Garst*,	*Haver*,	*Rogge*,	*Boonen*,	*Erwten*.
voor:	70/5	32/8	23/2	36/8	38/4	35/8
de regten zijn:	10/8	13/.	12/3	15/6	12/6	16/9

HAMBURG, 28 Augustus.

Nadat de houders van *Tarwe* in de vorige week zich eene prijsvermindering van 30 Rx. lieten welgevallen, werd een groot gedeelte der op het water liggende aanvoeren, in deze verhouding opgeruimd: 125 à 128 ℔ Oberlandsche bedong 160 à 170 Rx.; 131 ℔ roode Goslar 175 Rx.; 125 ℔ Poolsche en Silesische 168 Rx., en van Elbing 125 ℔ goede bonte 125 Rx. Bco. Deze prijzen konden later, onaangezien de willigere Engelsche berigten, geen stand houden, en heden is een paar Rx. lager afgegeven: 127 à 128 ℔ Marksche en 128 ℔ Silesische 163 Rx. *Rogge* ook 30 Rx. lager: 122 ℔ Mecklenburger is bij partij tot 100 Rx., en zoo nog te koop. *Garst* is van 90 Rx. op 75 Rx. teruggegaan. *Haver* en *Boonen* zijn ook iets lager te noteren. Mooi droog *Raapzaad* is goed te verkoopen; niet geheel droog, waarvan veel ter markt is, vindt geene koopers. *Raapkoeken* goed te plaatsen. *Lijnkoeken* prijshoudend. *Klaverzaad* onveranderd. *Raapolie* op Sept. 28 M. betaald; op October tot 27 M., 8 sch. te koop

DANTZIG, 21 Augustus.

Sedert laatsten post zijn weder 400 last *Tarwe* tot circa vorige prijzen gekocht, 30 last extra mooije witte van 1834, bedongen fl. 690 per 60 schepels, eene nog mooijere partij werdt op fl. 720 gehouden. Heden is het stiller, wijl geene nieuwe kooporders aangekomen zijn en het sedert gisteren niet geregend heeft.

BRESLAU, 22 Augustus.

Tarwe en *Rogge* waren hier, ingevolge de rijzing in Engeland en Hamburg, ook hooger; de prijzen zijn in deze dagen bij verbeterd oogstweder en iets slappere berigten van buiten, iets teruggegaan. Naar de laatst bestede prijzen te rekenen, geldt goede oude *Tarwe* 75 à 76 Rx., gele 73 à 74 Rx., oude *Rogge* 40 à 41 Rx., oude *Garst* 23 à 24 Rx., oude *Haver* 22 à 23 Rx.; nieuwe witte *Tarwe* 58 à 60 Rx., gele 56 a 57, nieuwe *Rogge* zonder schot 34 à 36, nieuwe *Garst* 22 à 23, nieuwe *Haver* 17 à 18 Rx. *Raapzaad* blijft 84 à 85 Rx. gelden. Nieuw wit *Klaverzaad* geldt 11½ Rx., middelkw. dito 10¾ à 11 Rx, van nieuw rood komt niets ter markt, en bij de vele regens is het te betwijfelen of wij iets van belang daarvan zullen ontvangen.

MARSEILLE, 25 Augustus.

Het is thans met Inlandsche en vreemde *Tarwe* stiller; evenwel zijn 1,100 hectol. zachte Odessa in loco tot fr. 24.50 per 160 litres gedaan, op levering zijn die kwaliteiten, die tot fr. 24 verkocht zijn, thans tot fr. 23.50 aangeboden. In Piemont en in Toscane schijnen groote behoeften voor *Granen* te bestaan.

DORDRECHT, 30 Augustus.

De *Tarwe* is vorige prijzen aan de consumtie verkocht, als: beste een en tweejarige van *f* 10 tot 10¾, en jarige van *f* 10 tot 10.80, na kwaliteit verkocht; blaauwe van *f* 7¾ tot 8½. Er werd vergeefs geveild 131 ℔ Zeeuwsche voor *f* 326. Oude Zeeuwsche en Overmaassche *Rogge* goed vorige prijzen waard, en van *f* 7¼ tot 7¾ verkocht; nieuwe dito zijn naar kwaliteit van *f* 6¼ tot 6 80 verkocht. Nieuwe winter *Garst* 10 a 20 cents hooger, het zakgoed is voor *f* 135, en de gestorte voor *f* 138 verkocht. Nieuwe zomer *Garst* *f* 10 lager, het zakgoed is voor *f* 111, en gestort voor *f* 114 verkocht. In *Haver* is bijna niets omgegaan. *Boekweit* door schaarschte de oude Rozendaalsche voor *f* 192, en de 's Bossche voor *f* 185 aan benoodigden bij kleinigheden uitgesleten. Jarig *Koolzaad* is van *f* 6 tot 12 per last hooger verkocht. Voor Inlandsch zakgoed is van *f* 426 tot 438, en gestort van *f* 438 tot 450 verkocht; nieuw zakgoed, dat aan was, is om de geringe kwaliteit onverkocht gebleven. Er was ruim 10 lasten nieuw zomer *Zaad* ter markt, hetwelk zeer onderscheiden in droogte en kwaliteit viel, en van *f* 330 tot 366, en extra mooi Zeeuwsch van *f* 366 tot 372 is verkocht. *Lijnzaad* vond minder koopers, 107, 108 ℔ Archangel is voor *f* 270 verkocht, en wordt alzoo te vergeefs verlaten. *Raapolie* op 6/w. *f* 45¾ à 46, kontant *f* 44¾ à 45. Septemb. *f* 44¾. Oct. *f* 45½ gelaten, *f* 45¼ vergeefs geboden. Nov. *f* 46, en Dec. *f* 46¾ gelaten. Harde *Raapkoeken* *f* 62 kontant, en op 6/w. *f* 63 verkocht.

Kunsten en Wetenschappen.

HET THÉATRE OPTIQUE.

Wat is dat schoon! Wat is dat bezield! — Dat is natuur; dat is leven; dat is waarheid! — Tot deze en soortgelijke uitroepingen scheen, omstreeks twintig jaren geleden, onze rijke moedertaal beperkt, zoo dikwijls men de schouwplaats verliet, in welke de onnavolgbare F. J. Pfeiffer Jr. zijn Théâtre Optique vertoonde. Inderdaad, het was moeijelijk woorden te vinden, om het gevoel uit te drukken, hetwelk zijne voorstellingen inboezemden; ieder, die ze bijwoonde, heeft zijne tooneelen en door de werktuigkunde bezielde beelden, even als wij, nog voor den geest.

Velen geloofden met ons, dat de heer Pfeiffer zijn onvergelijkelijk kabinet van natuurtafereelen door verkoop had afgestaan, en dat het zich in Engeland bevond. Na den dood echter des verdienstelijken mans is hetzelve onder zijne nalatenschap terug gevonden, en een eigendom geworden van den heer de Vries, die hem, ook als tooneelschilder van den Stads Schouwburg, zoo welverdiend is opgevolgd. Beter kon het onmogelijk zijn overgedragen. Wij zullen nu gelegenheid hebben dit betooverend schoone kabinet, gedurende de kermis, weder te bewonderen; de heer de Vries zal een twintigtal der, zoo wij gelooven, tachtig voorhanden tooneelen, als dan ter beschouwing aanbieden. Onze lezers maken wij daarop aandachtig, en wenschen het vaderland met het bezit van dezen schat van kunst en zijnen overgang in zoo bekwame handen driewerf geluk.

Hoezeer het te lang is geleden, om nog elke voorstelling in hare bijzonderheden te schetsen, zien wij echter, alsof wij ze gisteren voor ons hadden, nog duidelijk sommige tafereelen, die toenmaals eenen bijzonder genoegelijken of verheven indruk op ons maakten. Maar wie zou het ooit kunnen vergeten, te Padua die prachtige ruïne der St. Andries kerk te hebben gezien? — Hoe treffend was de ondergang der zon, stralende op den bouwval en door de beschilderde kerkglazen! — De kalmte der natuur ging over in het hart van den aanschouwer, naarmate de eerst schitterende doch weldra rozenkleurige zonneschijf aan en onder de kimmen voor den stillen avond plaats maakte, en nog streelt ons de godsdienstige ernst van het tooneel, als de kleppende klok tot bidden vermaande en de statige Processie in de verte voorbijtrok. Was hij niet levend, de monnik, die alsdan met zijne lantaarn den trap afkwam en door de ruïne in eenzame wandeling zich aan gepeinzen overgaf? — Zou men den indruk kunnen vergeten van dien geduchten storm op zee, die den eerst kalmen waterspiegel allengs beroerde, en de golven, op wier uitgestrektheid de woedende hoofdstoffen elkander slag leverden, tot eene schrikbarende hoogte opzette? Dat opgekomen, alras verdoovende onweder, het geratel der donderslagen, het kruissen der bliksemstralen door het stikdonkere zwerk, de bedreigde schepen, die strandende bodem, dat worstelen der bootsgezellen in en tegen de golven, dat redden van enkelen hunner door den bijstand der strandbewoners, dan het bedaren van den orkaan en de terugkomst van kalmte en zonneschijn, was te treffend, om in het geheugen niet levendig te blijven.

Maar ook de lachwekkende tooneelen zijn ons niet ontgaan. Wij herdenken nog altijd met genoegen dien schoonen morgenstond in een bosch; dat wijken der duisternis voor de ochtendschemering, en der schemering voor het heldere daglicht. Dan werd de streek levendig; de jager trad te voorschijn en trof de verraste haas; de zwaarbuikige herbergier kwam uit, en kon het schoone melkmeisje geene rust laten; terwijl zijne zorgelooze en zorgende wederhelft aan de hongerige hoenders het welkome voeder voorwierp. Maar hij was een spotter, die zwaarlijvige kastelein: dat bewees zijn kortswijlen met dien reizenden kwaker en met den zoo vroeg reeds beschonken voerman; tot dat de groote jagt hem uit het oog deed geraken en de vervolgde herten en reeën, die te vergeefs den vurigen jagerstoet ontvlood, de geheele aandacht boeide.

Een der schoonste tooneelen, was, naar het ons voorkomt, het wintergezigt in eene der steden van Holland. Welk een gewoel van schaatsrijders, prik- en arresleden, wagens en karren, allen in voortdurende werking en beweging; — welk eene drokte in den winkel van den vlijtigen smid, tot dat de klokslag het schoftuur aankondigt! Bedriegen wij ons niet, dan zag men bij dit tooneel ook een tweetal belangwekkende knapen uit het armoedige Savoije; maar dit is zeker, dat de vrolijkheid algemeen werd, als de getrouwe, doch struikelende man de ijsslede, waarin zijn wijfje gezeten was, in zijnen val medesleepte, en haar aldus, op eene onzachte maar vooral kluchtige wijze, uit de gekantelde slede deed nedertuimelen.

Mogt misschien de heer de Vries zijne keuze niet reeds op andere voorvoorstellingen gevestigd hebben, wij zouden hem dan aanbevelen om de vier bovengemelde onder zijne vertooningen te begrijpen, en overigens bij voorkeur tafereelen te kiezen, die in ons vaderland te huis behooren. De Merwede en de Maas met hunne menigte van groote en kleine vaartuigen; maar vooral met hunne, de natuur en het leven schier overtreffende zwanen; Knollendam bij het statige maanlicht met zijne visschers, Arnhem en zoo vele andere vaderlandsche tooneelen, die ongetwijfeld den aanschouwer in verrukking zullen brengen zijn dáár; doch wat hij ook kieze, alles is treffend door de waarheid en schoonheid van het penseel, door de uitmuntende nabootsing der op- of ondergaande zonnelichten, door de uitwerking dier veranderende lichten op de omringende voorwerpen, door het schijnbaar levende der stoffaadje van beelden, door, in één woord, de volledigheid der begoocheling, die den aanschouwer, als met eenen tooverslag, in zijne verbeelding naar de voorgestelde stroomen of streken overbrengt en deelen doet in alle de voorvallen, welke er plaats hebben. P.

AANGEBODEN VERTALINGEN.

Op 25 Aug., door Ten Brink en de Vries, te Amsterdam: Orangenblüthen, oder Sonderbare Schicksale der frommen Muther Cäcilia, und ihrer guten Tochter Babette. Zweyte verbesserte Auflage. Wien 1837.

Door J. C. van Kesteren, te Amsterdam: Cornelia, Taschenbuch für Deutsche Frauen auf das Jahr 1839, herausgegeben von Aloys Schreiber. — Penelope, Taschenbuch für das Jahr 1839. herausgegeben von Theodor Hell.

Door Johannes Muller, te Amsterdam: G. H. v. Schubert, Reise in das Morgenland, in den Jahren 1836 und 1837. Erlangen 1837. 1r. Th.

Op 18 Aug., door H. Höveker, te Amsterdam: I. Essays on the most important Subjects in Religion. By Thomas Scott, eighth Edition. London 1819. — II. Erzählungen für Kinder von Christoph Möhrle, 2 Bänden. Basel 1837.

Door G. M. P. Londonck, te Amsterdam: Le Roi Margot, Episode de la fin du XVI siècle, par Emile van der Burch. 2 vol.

Op 17 Aug., door Gebroeders Diederichs, te Amsterdam: Bilder-Atlas für Kaufleute und Fabrikanten. Leipzig, Wigands Verlag.

Door K. van Hulst, te Kampen: Kasper Hauser oder Andeutungen zur Enthüllung mancher Geheimnisse über Hausers Herkunft, die Ursache seiner Gefangenhaltung und Ermördung, Zergliederung der mitgebrachten Briefe, etc. etc. Herausgegeben von W. C. Gr. A. Regenburg. Druck von Jacob Rurzwarm, 1837.

Op 23 Aug., door H. J. van Vloten, te Alkmaar: Die Lehre von der Erkenntniss und Behandlung der Lungen- und Herzkrankheiten. — Mit vorzüglicher Hinsicht auf die Auscultation, Percussion und die anderen physicalischen Explorations Methoden, von Dr. P. J. Philip. Zweite gänzlich umgearbeitete Auflage. Berlin, im Verlage von August Hirschwald, 1838.

VEILINGEN. AMSTERDAM 1838.

Op 3 Sept. Witte Zwaan, Nieuwendijk. Diverse Houtwaren.

Op 4 en 5 Sept. Korte Prinsengracht, Z.Z. Diverse Houtwaren.

ROTTERDAM.

Op 4 Sept. Locaal der Open. Verk., Scheepmakershaven. Greene Berg. Deelen en Platen.

OPGAVE VAN AANBESTEDINGEN EN VERPACHTINGEN.

AANBEST. Op 7 Sept. aan het gouvernementshuis te Leeuwarden: 1° het vernieuwen der buiten-vloeddeuren in de schutsluis te Galamadammen; 2° idem der deuren in de Koudumer-sluis; en 3° idem der noord-oostelijke vleugel-beschoeijing van eerstgenoemde sluis. Alles in één perceel.

Op 6 Sept. in het lokaal van Pub. Verk., achter St. Pieter te Utrecht, de navolgende werken aan het Zederik kanaal, en de leverancie der daartoe benoodigde materialen: 1° Het maken van twee buiten-vloeddeuren in de keersluis te Gorinchem; 2° Het herstellen der oostelijke waaijerdeur in de waaijersluis aan den Arkelschen dam, benevens het maken en leggen van een loop- of voetbrugje over de gemelde sluis; 3° Het leveren van tien greenen schotbalken bij de Wilhelmina-sluis te Vianen; 4° Het stellen van twee rolpalen op de buitenhaven-dijken, nabij de rivier de Lek te Vianen.

Op 12 Sept. door den Directeur-Generaal van Oorlog. De leverancie van de fourrages, ten behoeve van de onderscheidene korpsen te paard, in de provinciën Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht, Gelderland, Vriesland, Overijssel, Groningen, Drenthe en Zeeland, voor iedere provincie afzonderlijk; terwijl die aanbesteding voor de provincie Noord-Braband, op [illegible] daaraanvolgenden, in twee afdeelingen zal geschieden en zulks voor twaalf maanden, ingaande met 1 November aanstaanden en eindigende met ult. October 1839.

Advertentiën.

Schouwburgen, Concerten,

EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Zaturdag den 1 September 1838: MONZONGO, OF DE KONINKLIJKE SLAAF, Treurspel, in vijf bedrijven, door den heer *N. S. van Winter*, gevolgd door: ARLEQUIN SCHOORSTEENVEGER, Nieuw groot Ballet Pantomime, door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme*. Nieuwe Decoratiën van den heer *J. E. de Vries*. Muzijk van den heer *J. M. G. Greicher*. In het Finale het eerste debut van de eerste danseresse *Aline Dorsé* en van den eersten danser *Alexander Fuchs*. *Ten Zes ure op het Tooneel.*

THEATRE FRANÇAIS.

Sous la direction de Monsieur BAUDOT.

Samedi le 1 Septembre 1838. Pour l'ouverture et premier début de la Troupe: L'ÉCOLE DES VIEILLARDS, Comédie en cinq actes et en vers, de Mr. *Casimir de la Vigne*. Mr. *de la Fosse* remplira le rôle de *Danville*, Mr. *Girardot* celui du *duc Desmar* et Mme. *Thierret* celui d'*Hortense*; les autres rôles seront remplis par MM *Henry*, *Solié*, *Streleski*, Mme. *Clara Paul*. Cette pièce sera suivie de: LA FEMME JUGE ET PARTIE, Comédie en vers, réduite en 3 actes et telle qu'elle est jouée maintenant à la *Comédie Française* par Mr *Onesime le Roy*, d'après l'ancien ouvrage de *Mont Fleury*. Mr. *Henry* remplira le rôle de *Bernadille* et Mme. *Thierret* celui de *Julie*; les autres rôles seront remplis par Mr. *Solié* et Mlle. *Helène*. On commencera par la première répresentation de: UN MARI CHARMANT, Vaudeville en un acte, de *Scribe*. Mr. *Girardot* remplira le rôle de *Raoul d'Orsay*, Mme. *Girardot* celui d'*Ernestine*; les autres rôles seront remplis par Mrs. *Hartmann*, *Peignat*, Mme. *Clara Paul*, *Dudfai*.

On commencera a 6½ heures très précises.

En attendant les débuts de M. M. *Chilly*, *Achille Petit*.

Mmes. *Saulay*, *Helène*, *Achille Petit*.

Décorations d'un Salon nouveau peintes par Mr. *A. van Glashorst*.

Le bureau est ouvert les jours de répresentation, de 9 heures du matin jusqu'à 2 heures l'après midi et à 5 heures du soir, ainsi que le Vendredi de 9 heures du matin jusqu'à 2 heures l'après midi. Les places de MM. les abonnés de l'année passée restent à leurs disposition jusqu'à 10 heures du matin précises, du jour de la répresentation.

Park in de Plantagie.

C. M. VAN DER BRUGH berigt het geëerd Publiek, dat er op Zondag den 2den September, in zijn Lokaal zal plaats hebben:

HARMONIE-MUZIJK EN EEN BRILLANT LUISTERRIJK

VUURWERK.

Waarvan onder de vele frappante Figuren bijzonder zal uitmunten, eene voorstelling van den

KOOPHANDEL,

schitterende in eene luisterrijke Glorie, gedecoreerd met twee dubbele Fonteinen, welke hunne vuurstralen als guirlandes tot elkander zullen formeren en een prachtig geheel daarstellen. Deze voorstelling zal door eene *Duif* worden aangestoken, en eindigen met 2 Bouquetten Zwermpotten.

De Muzijk zal, zoo als gewoonlijk, in de Zaal aanvangen, en het Vuurwerk zal ten *Negen ure* vóór de Zaal worden afgestoken.

De Entrée is 75 Cents. De Diploma's zijn, zoo als gewoonlijk, gangbaar.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.